Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 205 (955) ♦ Четвер, 27 жовтня 1994 року ♦ Ціна договірна

БЕЗДІТНА ДЕРЖАВА НЕ МАЄ МАЙБУТНЬОГО

На семінарі з репродуктивного здоров'я та на скликаній напередодні прес-конференції представниця «Веллстарт інтернаціональ» лікар Керол Баум гаряче переконувала лікарів і журналістів: «Не можна розлучати в перші години життя новонароджене немовля з матір'ю, повірте, крихітній людині дуже страшно залишатись наодинці з незнайомим світом, вона все розуміє і плаче від самотності. Ще краще, коли й тато зустрічає своє дитя... Пропагуйте цей спосіб, будь ласка».

Наївна пані Баум. Я хотіла б пропагувати — зайшла б у пологовий будинок «Укрзалізниці» (до речі, не найгірший у Києві) на сусідній зі мною вулиці. Та побоююсь. Зустрінуть мене, як фотокора «контрпропагандою» — переліком речей, які має принести з собою кожна породілля, перш ніж видертися на акушерський стіл, «високою» оцінкою праці медсестри і акушерки (280 — 307 тисяч крб. відповідно), «наявністю відсутності» найпотрібнішого обладнання... Побоююсь, що й захекані татки не зрозуміють моєї красивої пропаганди: їм би вчасно подати довідку, що за сина чи доньку вже «заплатили» кров'ю... в донорському пункті: з переливанням крові само собою також проблеми.

Нині 50 відсотків пологів належать до розряду важких: несприятлива екологічна обстановка, неповноцінне харчування — що ще чекає на юних і не юних мам? І все ж... Народжуйся, дитино. Тобі страшно? Не плач, маленьке, ми знаємо спосіб, як подолати твій страх. Ми знаємо, але ще не можемо. Хоч дуже хочеться пропагувати.

(Матеріал з цих проблем читайте на 10-12 стор.).

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На знімках: у пологовому будинку «Укрзалізниці».

Тільки факти

- Найтиповіша сім'я в Україні — однодітна.
- Дводітних родин — 41 відсоток.
- Троє дітей мають лише 6 сімей із 100.
- Починаючи з 1991 року, смертність перевищує народжуваність. Торік ця різниця становила 157 тисяч.
- У 1993 році померли три тисячі новонароджених, 19 тисяч малюків з'явилися на світ інвалідами...

Абзац з листа

Ще в недалекому минулому кожна сім'я могла собі дозволити таку розкіш, як двійко чи трійко діточок. Нині — зась. Ніяких грошей не стачить, щоб одягти та прогодувати бодай одне дитя.

Невже нашим політикам не зрозуміло, що діти — то майбутнє незалежної України.

Н.ВОЙТОВИЧ.
Бар Вінницької області.

ВИГІДНО, ПЕРСПЕКТИВНО, БЕЗПЕЧНО

Триває державний візит до Канади Президента України Леоніда Кучми

У другий день свого перебування в країні Кленового Листя він відвідав місто Торонто. «Українська делегація зустріла в Канаді відкрите серце й бажання допомогти нашій державі у скрутний час», — заявив Л. Кучма. А щодо «великої сімки», то Президент України переконаний, що вона прийме позитивне рішення й знайде можливість надати нам кількамільярдний доларовий кредит.

Під час зустрічей з представниками канадських ділових кіл Л. Кучма переконував співрозмовників, що вкладати капітали в українську економіку — вигідно й безпечно, вказуючи на підписану угоду про взаємний захист інвестицій. Окрім того, зауважив Президент, мати ділові контакти з Україною ще й перспективно.

Відповідно до програми візиту Л. Кучма з Торонто прибув до Едмонтона, столиці провінції Альберта, найрозвиненішого західного регіону Канади.

Олександр Мороз зустрівся з керівниками Спілки орендарів та підприємців України

Вчора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з членами ради Спілки орендарів і підприємців України на їх прохання. Президент Спілки Віктор Хмільовський, віце-президент Олександр Бернштейн, член ради, директор орендного підприємства «Київський м'ясокомбінат» Сергій Ратушний, член ради, заступник голови організації орендарів «Азовсталь» Микола Семивол та інші учасники зустрічі розповіли Голові ВР про проблеми, з якими стикаються колективи орендарів, висловили свої думки щодо змін до Закону про оренду, які готуються до розгляду на сесії Верховної Ради.

Олександр Мороз запевнив членів Спілки, що стоятиме на сторожі інтересів трудових колективів і запропонував разом, у комплексі розглядати на сесії ВР і проект Закону про приватизацію або, як уточнив Голова Верховної Ради, по суті про правила зміни відносин власності і зміни до Закону про оренду. Щоб була узгодженість і відповідність. Ще одна важлива думка, висловлена на зустрічі: не можна законодавчо дозволяти будь-кому переривати договір оренди без згоди орендаря. Якщо, зрозуміло, колектив орендарів сам не порушує законодавство і договір про оренду. Отже, зустріч була насиченою і корисною.

Продиктовано в номер

Крим — проблема України. І не тільки

У Києві завершила роботу міжнародна конференція «Розвиток подій у Криму : дилема для України і значення для регіональної безпеки». З ініціативи Українського Незалежного Центру політичних досліджень, Американської Асоціації розвитку науки та Інституту Гаррімана Колумбійського університету (Нью-Йорк) урядовці, представники парламентів, громадських організацій, дослідницьких інституцій України, Росії, Польщі, Данії, Туреччини та США пропонували можливі шляхи вирішення Кримської проблеми.

Домінувала думка: коріння кримської кризи — в економічних негараздах, і вирішувати її слід у цьому ж контексті, не вдаючись до безплідних політичних розбирань. Залучення іноземних інвестицій, створення додаткових робочих місць — ось шлях до етно-політичної стабільності у регіоні.

Крим знаходиться у сфері геополітичних інтересів не тільки країн Причорноморського регіону. Щодо розгляду питання в контексті українсько-російських відносин, наголошувалося: Крим — проблема України, тому запропоноване на конференції посередництво США — потреба не нагальна. Проте «боснійський варіант» розвитку подій не відкидався.

Євген Сабуров, як незалежний експерт, чию думку підтримало багато учасників конференції, дав конструктивний та глибокий аналіз економічної ситуації в Криму. Підбиваючи підсумки роботи конференції, він зацитував: «И не введи нас во Ингушетию».

Вільні ціни в окремо взятому об'єднанні

Про можливі наслідки відпускання ціни на вугілля йшлося на науково-практичній конференції, проведеній з ініціативи Донецької обласної Ради народних депутатів. В її роботі взяли участь учені, промисловці, господарники не лише з Донбасу, а й з Харкова, Києва, Волині. Вирішено провести експеримент: відмінити фіксовані ціни на видобуте вугілля поки що лише в одному окремо взятому виробничому об'єднанні. У якому саме, буде визначено пізніше.

Оплески військовикам

На військовому полігоні Харскампф (Нідерланди) тривають багатонаціональні навчання «Дух співробітництва-94», участь у яких беруть українські військовики. Взвод аеромобільних військ Збройних Сил України, яким командує старший лейтенант Іван Косинський, виконував вправи зі стрільби з штатної зброї англійського підрозділу. Особливо влучними були рядові Михайло Чорний, Віктор Марамайта, Вадим Бандурко. Наші воїни подолали спеціальну смугу перешкод під безупинним вогнем «супротивника» чітко і впевнено. При цьому військові спостерігачі з більш як двадцяти країн світу аплодували їм.

Точка зору

Сцилла і Харібда Леоніда Кучми

Перед підтримкою депутатським корпусом президентської стратегії економічних і політичних перетворень в сесійному залі відбулося ще дві символічно-симптоматичні події, які можуть серйозно вплинути на долю згаданого вище документа. Причому вплинути доволі суттєво: чи то загальмували, чи то прискорили виконання, чи то відкоригували процес виконання наміченого зліва і справа, зробивши його або справді радикальним, або вихолостивши з нього все радикальне.

В першу чергу йдеться про затвердження депутатських повноважень екс-Президента України Леоніда Кравчука, який неодноразово заявляв, що може очолити новий патріотично-демократичний союз. Нове утворення, якщо воно буде фундоване, вже має умовне гасло «Державність, демократія, реформи». Цінності в ньому перераховані не в ієрархічному порядку, бо мають однаковий «статус», хоча й, звичайно, збереження незалежності української державності в повному обсязі, відстоювання територіальної цілісності, непорушності кордонів України, рівноправність її у всіх міжнародних зносинах є для демопатріотів суперпріоритетом. Проте у внутрішньому житті вони готові до будівництва держави не за будь-яку ціну («Держава понад усе!»), а обов'язково демократичної, реформованої за світовими зразками і в економіці, і в політиці.

У цих позиціях погляди демопатріотів повністю чи майже повністю збігаються зі стратегією Президента Л.Кучми, тому вони, навіть заявляючи про свою різною мірою опозиційність до офіційного Києва, сьогодні не можуть з чистою совістю стати в глуху опозицію до курсу виконавчої влади. Саме тому в парламенті навіть члени Української республіканської партії (УРП) голосували за програму Кучми, незважаючи на заяви свого лідера Михайла Гориня про те, що «цей Президент — не наш Президент». Аналогічно в парламенті повели себе і Рух, і партія Хмари (УКРП), тобто він сам, і різного роду націонали, ліберали, соціал-демократи тощо. Правоцентристські сили в парламенті в особі Л.Кравчука, цілком можливо, отримали вождя, який може стати над амбіційними суперечками лідерів, бути свого роду третейським суддею міжпартійних чвар. Поява такого лідера сприятиме відновленню престижу національно-демократичних ідей і перетворенню їх носіїв у серйозний центр сили.

Іншими словами, Президент нібито поки що заручився підтримкою справа. Йому не заважатимуть, навіть допомагатимуть на рівні парламенту і, можливо, в реальній роботі, якщо він і надалі виконуватиме те, про що сказав. Права опозиція у Л.Кучми обов'язково виникне, коли він відмовиться в своїй практичній діяльності від задекларованих вище принципів, почне ігнорувати Українську державу, відмовиться від реформ, запровадить елементарне адміністрування тощо.

Зовсім протилежна ситуація на лівому фланзі партійно-політичного спектра, представники якого сьогодні можуть домінувати у Верховній Раді. Вони прийняли рішення про скасування парламентських актів про заборону діяльності КПУ. І хоча колишній «розум, честь і совість» ще не відновлений постановою ВР через значні процесуальні порушення, фактично в Україні сьогодні є дві КПУ: створена заново і відновлена. Остання автоматично отримала право на колишнє партійне майно, серед якого навіть президентський палац (колишній ЦК), а отже, Україну може залихоманити від майнових суперечок попри всі заяви компартійних лідерів.

Проте не це головне. Ліві в парламенті підтримали президентську програму досить умовно, як декларацію намірів, вбачаючи в ній в першу чергу не інструмент докорінних реформ, а засіб стабілізації економіки. Про це було сказано відверто. Як і про те, що в Україні сьогодні, з точки зору лівих сил, недоречно робити землю товаром, лібералізувати ціни, прискорювати приватизацію, роздержавлення і демонополізацію, тобто вдаватися до шокової терапії під час реформування.

Тож фактично Л.Кучма отримав ліву опозицію і в парламенті, і в суспільстві, силу якої він може відчути, коли запропонує конкретні законопроекти на виконання своєї стратегії. Їх елементарно можуть не пропустити через парламентське сито комуністи, соціалісти і аграрії українського парламенту. Про це теж сказано і відверто, і між рядками.

Є й ще одна обставина, яка прямо може заважати виконанню президентських планів. Йдеться, власне, про самих виконавців і нагорі, і на місцях — про уряд і низові виконавчі структури. В Києві можна наприймати що завгодно, а поза ним все прийняте успішно «втопити» в словах і в нічогоненробленні. Так у нас вже не раз бувало.

З іншого боку Л.Кучма отримав дивовижну можливість, облишивши політичні суперечки щодо своєї програми лівим і правим, рішуче виконувати її, як аргонавти, закривши вуха і не слухаючи українських політичних «сирен», провести реформаторський корабель між Сциллою і Харібдою до потрібної гавані. До цього ж у критиці є й позитив — вона обточуватиме гострі кути програми, взаємно стримуватиме надмірні пориви чи то любителів капіталістичного шоку, чи то прихильників соціалістичного вибору. Але, повторюю, виконання програми реформ у сьогоднішній Україні напряму залежатиме не від об'єктивних умов чи об'єктивної потреби реформування (вона очевидна), а від політичної волі реформаторів. Це теж очевидно, бо про реформи й до Кучми вже говорили...

Володимир СКАЧКО.

Чому Україна хоче ввійти до Ради Європи

Як відомо, Україна, ставши незалежною державою, поставила собі на меті побудову демократичного суспільства з плюралістичною політичною системою, де повністю забезпечувалися б права та свободи людини, гору брали закон та справедливість.

Швидкому та повноцінному досягненню цієї мети сприяла б активна та дійова підтримка зусиль українського народу з боку міжнародного співтовариства. Саме тому Україна 14 липня 1992 року заявила про своє бажання посісти належне їй місце серед держав — членів Ради Європи. При цьому ми виходили з того, що Рада Європи є однією з найважливіших європейських організацій, котра за роки своєї діяльності набула багатого досвіду і має значний потенціал в утвердженні демократичних цінностей.

У цьому контексті вступ України до Ради Європи має для нас принципове значення, бо, з одного боку, це буде однією з гарантій зміцнення в Україні підвалин демократичної, правової держави, а з другого — стане ще одним важливим кроком на шляху входження нашої країни до європейської спільноти та її структур. Впевнений, що й міжнародне співтовариство зацікавлене в тому, щоб наша держава і надалі розвивалася демократичним шляхом, вносячи вагомий вклад у справу стабільного й мирного розвитку всього континенту.

Верховна Рада України як спостерігач уже два роки бере участь у роботі Парламентської асамблеї Ради Європи. Активно розвивається співробітництво між Україною та Радою Європи також на міжурядовому рівні. Свідченням того є діяльність створеної в Україні торік Державної міжвідомчої комісії зі вступу України до Ради Європи, зокрема розроблення і прийняття з її ініціативи Програми спільних дій України та Ради Європи.

Слід зазначити й те, що Україна ще до вступу у Раду Європи стала учасницею ряду європейських конвенцій. Серед них такі важливі, як Європейська культурна конвенція, Конвенція про основні принципи транскордонного співробітництва.

Крім того, ще в лютому нинішнього року Україна офіційно звернулася до Ради Європи з проханням розглянути можливість запрошення нашої країни приєднатися ще до п'яти європейських конвенцій у сфері боротьби зі злочинністю.

Ми готові, про що не раз заявляли, після вступу до Ради Європи підписати й ратифікувати Європейську конвенцію про основні права та свободи людини і Додаткові протоколи до неї.

Реформування нашого суспільства торкається всіх сфер його життя. В такому контексті Верховна Рада України провадить послідовну роботу з розробки та прийняття нового законодавства, що відповідало б вимогам світового та європейського рівнів.

Дехто каже, що деякою мірою гальмує прийняття України до РЄ відсутність у нас Конституції. Але ж більшість членів Верховної Ради активно працює над тим, щоб Конституцію було прийнято. Це — поперше. По-друге, Конституція в нас є, до неї в останні два роки внесено значну кількість суттєвих змін загальнодемократичного змісту. Досвід прийняття деяких нових членів Ради Європи свідчить, зокрема, про те, що не всі проблеми в країнах-кандидатах мають бути обов'язково розв'язані на момент вступу до Ради Європи. Головне, як заявив про це Генеральний секретар Ради Європи під час його нещодавнього візиту до Києва, — наявність у держави-кандидата політичної волі розв'язати ці проблеми. Виступаючи на підсумковій прес-конференції за результатами візиту на Україну, і Генеральний секретар, і Голова Комітету міністрів РЄ високо оцінили досягнення України, запевнивши у можливості вступу нашої країни до Ради Європи вже найближчим часом — звичайно, з урахуванням необхідності дотримання всіх належних процедурних умов.

Підсумовуючи все вище викладене, я б хотів сказати, що для формального оформлення повноправного членства України в Раді Європи немає жодних перепон. Усвідомлюючи всю складність процедури розгляду питання про прийняття України, ми робимо все, щоб це питання було внесено до порядку денного вже на наступну весняну сесію ПА РЄ. Думаю, що всі парламентські делегації держав — членів РЄ з розумінням поставляться до прагнення України стати повноправним партнером у нашій спільній діяльності в напрямку створення справді єдиного і стабільного правового простору на континенті.

Євген МАРМАЗОВ,
заступник голови Комісії Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД.

В. Суслов: «Те, про що я веду, це критика уряду»

Голова Комісії ВР України з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов на брифінгу для журналістів констатував відсутність взаєморозуміння між виконавчою та законодавчою владами.

Як приклади він навів ряд урядових рішень, які втілювались у життя без відома чи без погодження з парламентом: вереснева емісія, жовтневе підвищення цін тощо. На його думку, величезна маса готівки, появу якої провокує підвищення заробітної плати та цін, а також приплив кредитів міжнародних фінансових організацій, цілком можливо паралізують систему взаєморозрахунків на фінансовому та господарському ринках. Зрештою, у те, що вдасться зберегти дефіцит бюджету у рамках 10 відсотків вартості валового внутрішнього продукту, він віри не йме. Ознайомивши журналістів із законопроектами, що їх підготувала його Комісія і затвердила Верховна Рада, він зосередив свою увагу на тому, що Національному банку до кінця року заборонено купувати валюту на Міжбанківській валютній біржі, а 3 трильйони 100 мільярдів карбованців на ці цілі будуть спрямовані на оплату праці освітян та працівників охорони здоров'я.

Крім того, Віктор Суслов повідомив про незгоду адміністрації Президента України передати процедуру інкасації готівки з Національного банку до комерційних. З яких міркувань — йому невідомо. Чув, мовляв, що дехто «побоюється озброєних банд на машинах».

Сергій ВУСАТИЙ.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ НА ЛУГАНЩИНІ

ЛУГАНСЬК. У місцевому аеропорту 25 жовтня вранці приземлився літак Прем'єр-міністра України. Сюди прибула урядова делегація на чолі з Віталієм Масолом.

В Луганську глава уряду України провів робочу зустріч з керівниками вугільних виробничих об'єднань та лідерами робітничого руху шахтарів області. На нараді з вугільниками Прем'єр-міністр запропонував обговорити три питання — про утворення Міністерства вугільної промисловості, місце його розташування і кандидатуру на пост міністра. Учасники наради висловились за те, що міністерство є необхідним, але з строго обмеженими функціями, а місцем його розташування має стати Київ. Однак кандидат у міністри Віктор Полтавець — генеральний директор виробничого об'єднання «Луганськвугілля», висунення якого підтримали і донецькі, і луганські вугільники, обґрунтував необхідність функціонування міністерства в Донецьку або в Луганську, де є і кадри, і зв'язок, і все необхідне для його діяльності. На нараді було порушено питання про підвищення зарплати шахтарям. Віталій Масол відповів, що не заперечує, але підвищувати зарплату слід тільки тим, хто працює під землею і безпосередньо зайнятий видобуванням вугілля.

Потім делегація прибула в село Кам'янку Новопсковського району, де відбулася урочиста церемонія відкриття спільного українсько-німецького підприємства по переробці тваринницької продукції.

БУТЕНКО Георгій Андрійович

24 жовтня 1994 року пішов із життя Голова Верховного Суду України Георгій Андрійович Бутенко.

Георгій Андрійович Бутенко народився 15 вересня 1938 року в селі Сахновщина Сахновщинського району Харківської області в родині педагога.

В 1959 році розпочав свою трудову діяльність електрослюсарем на дослідному заводі Інституту електрозварювання імені Є.О.Патона.

Після закінчення у 1966 р. юридичного факультету Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка працював старшим консультантом з кодифікації Київського обласного суду. З 1969 по 1975 рік був суддею, заступником голови Київського обласного суду. В 1977 році обирається суддею Верховного Суду України. З 1978 по 1993 рік він очолював Київський міський суд.

В листопаді 1993 року Г.А.Бутенко обирається Головою Верховного Суду України.

Георгій Андрійович був людиною творчої вдачі, багато зусиль віддав удосконаленню роботи судів України. Особливо його здібності виявилися у розробці та реалізації державної концепції судово-правової реформи в Україні, підготовці та проведенні другого з'їзду суддів нашої держави.

Георгій Андрійович був людиною уважною, чуйною, шанованою всією юридичною громадськістю країни.

Українська держава понесла тяжку втрату. Від нас пішла людина, яка уособлювала судову владу в країні, відігравала важливу роль у розбудові справді демократичної, правової держави, стояла на сторожі прав, свобод і інтересів її громадян.

Світла пам'ять про Георгія Андрійовича Бутенка назавжди залишиться в наших серцях.

Кучма Л.Д., Мороз О.О., Масол В.А., Ткаченко О.М., Дьомін О.О., Курас І.Ф., Юзьков Л.П., Притика Д.М., Дацюк В.В., Марчук Є.К., Стефанюк В.С., Денисенко В.В., Маляренко В.Т., Шевчук П.І., Стретович В.М., Маліков В.В., Онопенко В.В., Радченко В.І., Косаківський Л.Г., Зубець Г.І.

ТЕЛЕГРАМА-СПІВЧУТТЯ

З глибоким сумом дізнався про передчасну смерть Голови Верховного Суду України Георгія Андрійовича Бутенка.

Висловлюю щире співчуття сім'ї, рідним та близьким покійного.

Президент України Л. КУЧМА.

Колектив Міністерства закордонних справ України висловлює глибоке співчуття дружині, родині і близьким Голови Верховного Суду України **БУТЕНКА Георгія Андрійовича,** якого забрала від нас раптова смерть. З життя пішла талановита людина, патріот України. Але згадка про нього залишиться назавжди.

Віктор Хмільовський: «Оренда не гальмо приватизації, а навпаки»

Позачерговий з'їзд Спілки орендарів і підприємців вирішила провести після того, як Фонд держмайна України оприлюднив проект закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оренду майна державних підприємств та організацій». Як відомо, орендарі заявили, що цей варіант закону для них неприйнятний, оскільки він надає орендодавцеві право приймати рішення про приватизацію держмайна, переданого в оренду, незважаючи на завчасно укладені угоди, створює правові підстави для відмови трудовому колективу в оренді держмайна взагалі, безпідставно забороняє оренду держмайна з викупом, створює механізм подальшого знецінення невикористаних приватизаційних сертифікатів та інше. Під час обговорення ці думки набули подальшого розвитку, конкретизувалися і як висновок, з'їзд прийняв резолюцію, у якій орендарі заявляють, що пропонований законопроект не може бути рекомендований для прийняття Верховною Радою. Сьогодні ще важко передбачити, чи буде почуто їх голос, але, зважаючи на те, що свої привітання з'їздові надіслали Президент України Леонід Кучма та Голова Верховної Ради Олександр Мороз, орендарі сподіваються, що їх таки почують. Тим більше, що, скажімо, помічник Президента України з питань економіки Валерій Литвицький та радник Голови Верховної Ради з економічних питань Наталія Вітренко, що брали участь у з'їзді, в цілому підтримали орендарів. На думку Валерія Олексійовича, оренда була, є і буде однією із форм господарювання, але не єдиною. Бо сьогодні доцільно запитати: наскільки ефективно використовується орендоване майно, чи не стала оренда перешкодою на шляху приватизації? А щодо пільг трудовим колективам, то навіть мова про те, щоб їх відібрати, не йде. Але держава є власником майна, тому саме вона має вирішувати, здавати те чи інше підприємство в оренду чи ні. Проте, звичайно, потрібно конкретизувати ті умови, які спричинюватимуть відмову в оренді держмайна.

— Оренда є перехідним етапом до приватизації, — зазначила Наталія Вітренко, — до того ж, на цьому етапі саме оренда здатна захистити трудові колективи від примусової приватизації. А тому, послідовно підтримуючи трудові колективи, не можна погодитися із тим, щоб орендодавець отримав можливість припиняти договір оренди без погодження з орендарем. Крім того вона повідомила, що Голова Верховної Ради Олександр Мороз погодився зустрітися із керівництвом спілки, щоб обговорити пропозиції орендарів.

Один із авторів нового законопроекту, заступник голови Фонду держмайна України Олександр Бондар заявив, що Фонд держмайна є державною організацією, а тому його завдання визначено державним законодавством, в той час як СОПУ, будучи громадською організацією, обстоює свої інтереси. Проте ФДМ, захищаючи державні інтереси, керується виключно чинним законодавством. Звичайно, вважає він, потрібно шукати якісь компроміси, але, зважаючи на різний статус і завдання ФДМ та СОПУ, не всі побажання орендарів можуть бути враховані. А якщо оренда гальмує приватизацію, то потрібно вносити зміни до законодавства.

Президент СОПУ Віктор Хмільовський натомість переконаний, що оренда не тільки не є гальмом приватизації, а скоріше навпаки. До того ж, як свідчить практика, саме приватизація через оренду сьогодні сприяє ефективності виробництва та робить керованішим процес перерозподілу власності. А що орендарів останнім часом звинувачують у тому, що вони орієнтуються лише на свої корпоративні інтереси, то Віктор Мечиславович навів приклад Фастівського молокозаводу, що на Київщині. Раніше тут працювало 60 чоловік, а нині — 200. Причому колектив не тільки обновив виробництво, але й взяв під свою опіку райцентрівський побутовий комбінат, пральню, хімчистку та інше.

На чому ж наполягають орендарі? Скажімо, в експертній оцінці законопроекту, що її зробили кандидати економічних наук Б. Юровський, С. Романенко та О. Короткевич, ідеться про те, що нова редакція закону пропонує ліквідацію державного підприємства під час укладення договору оренди, що суперечить ст. 16 цього ж законопроекту, в якій ідеться про правонаступництво. Таким чином ліквідація означає, що трудові відносини з працівниками держпідприємства та його керівництвом розриваються, що дасть змогу звільнити небажаних та відкриє шлях зловживанням з боку нових господарів. Ст. 18, яка встановлює кінцеві строки оренди, на їх думку, взагалі призведе до згортання орендних відносин, оскільки не заохочує орендаря до ефективного використання основних фондів та технічного переозброєння підприємства. Тому у даному разі доцільніше розробити механізм, який би заохочував до приватизації орендованого майна. Проект пропонує також вилучити норму, яка гарантує незмінність умов оренди впродовж усього терміну дії договору, що взагалі узаконює беззаконня.

Ще один експерт, старший науковий співробітник Інституту держави і права НАН України Віталій Крюков запитує, чому державні структури за законом про оренду отримують статус орендодавців і виступають при цьому у якості власників майна, в той час як їм всього лише доручено розпоряджатися цим майном у рамках чинного законодавства. Тож не можна погодитися зі ст. 9 законопроекту, яка передбачає «рішення орендодавця про його згоду на оренду», оскільки Фонд держмайна та інші «орендодавці» не власники, а всього лиш розпорядники майна. Натомість вони повинні всього лиш засвідчувати у відповідності до чинного законодавства право заявника на оренду і оформляти договір оренди.

За цими спробами ревізії законодавства Спілка орендарів і підприємців вбачає кампанію з дискредитації орендних колективів та колективів приватизованих підприємств, а також вважає, що за цим приховані намагання Кабінету міністрів зробити орендні та колективні підприємства винуватцями провалу програми приватизації взагалі та сертифікатної зокрема. І цим зняти із себе відповідальність. На думку учасників з'їзду, саме непослідовна економічна політика уряду призвела до знецінення майнового сертифіката, астрономічної заборгованості підприємств тощо. Але, незважаючи на дискримінаційні обмеження держави щодо орендних підприємств, фіскальне оподаткування, орендні та колективні підприємства на сьогодні є основною противагою економічній кризі та соціальній нестабільності. Отже, слово за Верховною Радою.

Сергій ЯСЕН.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Фонд підтримки досліджень у сфері національної безпеки

З метою підтримки розвитку фундаментальних наукових досліджень у сфері національної безпеки та відповідно до пункту 7-4 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Підтримати ініціативу ряду комерційних банків та інших суб'єктів підприємницької діяльності, зокрема АБ «Інко», АКБ «Аваль», АБ «Ліга», КБ «Приватбанк», Українського клубу «Б.А.Н.К.», фірми «Еланда», «Київської енергетичної компанії», і утворити благодійний фонд — Фонд підтримки досліджень у сфері національної безпеки (далі - Фонд), установивши особливий порядок його утворення та діяльності.

2. Кошти Фонду формуються за рахунок благодійних пожертвувань і добровільних внесків фізичних і юридичних осіб, а також інших надходжень, одержаних на підставах, не заборонених законодавством України.

Установити, що до вирішення питання щодо оподаткування благодійної діяльності у відповідному законодавчому акті Фонд звільняється від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів до бюджету і внесків до державних цільових фондів.

Надходження до Фонду в іноземній валюті не підлягають обов'язковому продажу, а оподатковуваний доход (прибуток, виручка від реалізації) без обмежень зменшується на суму, внесену суб'єктом підприємницької діяльності до Фонду, за умови використання Фондом цих надходжень на благодійні цілі.

3. Призначити КРИВОРОГА Валерія Леонідовича головою Фонду підтримки досліджень у сфері національної безпеки.

4. В.Криворогу подати у місячний строк проект Положення про Фонд підтримки досліджень у сфері національної безпеки.

5. Для визначення основних напрямків діяльності Фонду та здійснення контролю за цільовим використанням коштів Фонду створюються Експертна рада Фонду підтримки досліджень у сфері національної безпеки та Наглядова рада Фонду підтримки досліджень у сфері національної безпеки.

Призначити Горбуліна Володимира Павловича головою Експертної ради Фонду підтримки досліджень у сфері національної безпеки, Марчука Євгена Кириловича — головою Наглядової ради Фонду підтримки досліджень у сфері національної безпеки.

6. Рекомендувати органам, уповноваженим управляти майном, що перебуває у державній власності, вирішувати питання виділення приміщень для Фонду.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
22 жовтня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Оперативну міжвідомчу комісію з питань подолання платіжної кризи та про деякі заходи щодо впорядкування розрахунків та платежів

З метою подолання платіжної кризи, забезпечення додержання розрахунково-платіжної дисципліни суб'єктами підприємницької діяльності України всіх форм власності, удосконалення взаєморозрахунків між суб'єктами підприємницької діяльності й підвищення їх відповідальності за використання фінансових ресурсів та відповідно до пункту 7-4 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Утворити Оперативну міжвідомчу комісію з питань подолання платіжної кризи (далі — Оперативна комісія).

2. Призначити РИЖОВА Володимира Леонідовича Головою Оперативної комісії.

В.Рижову подати до 31 жовтня 1994 року пропозиції щодо персонального складу Оперативної комісії та до 7 листопада 1994 року — проект Положення про Оперативну міжвідомчу комісію з питань подолання платіжної кризи.

3. Установити, що основними завданнями Оперативної комісії є:

підготовка пропозицій щодо:

— зменшення абсолютних показників кредиторської та дебіторської заборгованості суб'єктів підприємницької діяльності України всіх форм власності;

— достовірного та своєчасного оперативного бухгалтерського та банківського обліку кредиторської та дебіторської заборгованості суб'єктів підприємницької діяльності України всіх форм власності;

— ліквідації заборгованості сторін за державним замовленням;

— нормування запасів товарно-матеріальних цінностей господарюючих суб'єктів;

— раціонального використання обігових коштів суб'єктами підприємницької діяльності, заснованими на державній власності;

узагальнення світової практики законодавчого регулювання господарської діяльності, підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства України з питань здійснення розрахунків та платежів.

4. Установити, що заборгованістю є невиконане суб'єктом підприємницької діяльності в установлений строк зобов'язання, що виникло з договору або інших підстав, передбачених законодавством. Довгостроковою визнається заборгованість, не погашена протягом шістдесяти днів.

5. Установити, що в разі наявності у суб'єкта підприємницької діяльності України, заснованого на загальнодержавній власності, довгострокової заборгованості орган державної виконавчої влади, до сфери управління якого належить такий суб'єкт, визначає порядок використання ним прибутку (доходу), який є обов'язковим для відповідного суб'єкта підприємницької діяльності до повного погашення довгострокової заборгованості.

6. Продовжити до 7 листопада 1994 року строк проведення взаємного заліку заборгованості юридичних осіб, а також громадян — суб'єктів підприємницької діяльності України та до 21 листопада 1994 року строк оформлення простроченої заборгованості простими векселями, передбачені статтею 1 Указу Президента України від 14 вересня 1994 року № 530 «Про випуск та обіг векселів для покриття взаємної заборгованості суб'єктів підприємницької діяльності України».

7. Установити, що юридичні особи, а також громадяни — суб'єкти підприємницької діяльності України, які не вимагали оформлення векселем кредиторської заборгованості відповідно до Указу Президента України від 14 вересня 1994 року № 530, втрачають право на повернення такої заборгованості без будь-якого відшкодування та мають її списати на власні збитки.

8. Доручити Національному банку України забезпечувати через комерційні банки щомісячно до кінця 1994 року оформлення простими векселями заборгованості юридичних осіб усіх форм власності, а також громадян — суб'єктів підприємницької діяльності України, що виникла після 14 вересня 1994 року.

9. Оперативній комісії підготувати та подати Президентові України:

проекти указів Президента України щодо:

— порядку зберігання на банківських рахунках бюджетних коштів та цільових кредитів, наданих урядом України, — до 17 листопада 1994 року;

— порядку формування фондів споживання суб'єктів підприємницької діяльності України, заснованих на державній власності, що мають прострочену заборгованість за кредитами, — до 24 листопада 1994 року;

— порядку цільового використання коштів фінансової підтримки, що надається підприємствам, — до 21 листопада 1994 року;

— передачі від суб'єктів підприємницької діяльності України, заснованих на державній власності, до комунальної власності майна, яке забезпечує соціально-економічні потреби жителів відповідних населених пунктів, — до 30 листопада 1994 року;

— випуску державних казначейських зобов'язань України внутрішньої та зовнішньої позики — до 5 грудня 1994 року;

— функціонування ринку цінних паперів — до 9 грудня 1994 року;

проекти законів щодо:

— спрощення порядку порушення та розгляду справ про банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності — до 17 листопада 1994 року;

— удосконалення порядку розгляду судами спорів з питань оплати поставленої продукції — до 31 грудня 1994 року.

10. Голові Оперативної комісії затвердити у десятиденний строк регламент роботи Оперативної комісії.

11. Голові Оперативної комісії доповідати щотижня Президентові України та Прем'єр-міністрові України про стан розрахунків між суб'єктами підприємницької діяльності України та заходи, ужиті Оперативною комісією щодо впорядкування розрахунків.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
14 жовтня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо впорядкування розрахунків підприємств і організацій споживчої кооперації з постачальниками товарів народного споживання

З метою поліпшення забезпечення сільського населення життєво необхідними товарами народного споживання **постановляю:**

1. Установити, що оплата підприємствами і організаціями споживчої кооперації товарів народного споживання, що їм поставляються, здійснюється після реалізації таких товарів, але не пізніше 30 днів з дня їх одержання, якщо інше не обумовлено угодою сторін.

У разі затримки підприємствами і організаціями споживчої кооперації оплати поставлених їм товарів понад установлений частиною 1 цієї статті 30-денний строк постачальник має право на стягнення в установленому порядку з боржника пені у розмірі 1,5 відсотка від суми простроченого платежу за кожен день прострочення.

2. Припинити дію статей 8 і 9 Указу Президента України від 2 червня 1994 року № 270 «Про невідкладні заходи щодо фінансово-кредитного забезпечення формування державних продовольчих ресурсів 1994—1995 років» у частині застосування фінансових санкцій до підприємств і організацій споживчої кооперації.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
22 жовтня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей

Ураховуючи вкрай незадовільний стан забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей, більшість з яких мешкає у непридатних, не пристосованих для проживання приміщеннях або взагалі не має житла, та з метою вирішення житлової проблеми військовослужбовців, передусім тих, які закінчують військову службу, використання для цього усіх наявних можливостей **постановляю:**

1. Підтримати ініціативу Дніпропетровської, Донецької, Харківської обласних, Одеської міської Рад народних депутатів щодо виділення ними у 1994 році цільовим призначенням відповідно 50, 80, 80 і 50 квартир для надання насамперед військовослужбовцям, які не мають житла та підлягають звільненню в запас і відставку.

Запропонувати уряду Автономної Республіки Крим, місцевим Радам народних депутатів спільно з командуванням військових частин і об'єднань вирішувати питання щодо надання жилої площі зазначеним категоріям військовослужбовців, вишукавши для цього усі можливі резерви.

2. Рекомендувати місцевим Радам народних депутатів надавати військовослужбовцям, які не забезпечені житлом, у першочерговому порядку земельні ділянки для індивідуального житлового будівництва, а також право першочергового вступу в житлово-будівельні кооперативи; допомагати військовослужбовцям, які одержали такі земельні ділянки, у придбанні будівельних матеріалів, палива тощо.

3. Кабінету Міністрів України при розробці проектів Плану економічного і соціального розвитку та Державного бюджету України на 1995 рік передбачити асигнування для надання в першу чергу військовослужбовцям, які не забезпечені житлом і мають звільнятися зі Збройних Сил України, пільгових кредитів для індивідуального та кооперативного житлового будівництва або придбання індивідуальних жилих будинків. Разом з Національним банком України встановити порядок надання й погашення цих кредитів.

4. Міністерству оборони України:

забезпечити безумовне додержання законодавства при вирішенні питань розподілу житла для військовослужбовців та членів їх сімей, надавати жилу площу тільки військовослужбовцям, які її потребують і перебувають на квартирному обліку, суворо додержуючись при цьому черговості;

уживати заходів до виконання статті 8 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо своєчасного погашення наданих військовослужбовцям кредитів для індивідуального та кооперативного житлового будівництва або придбання індивідуальних жилих будинків за рахунок військових формувань.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
22 жовтня 1994 року.

Пишемо нову Конституцію України

Як побудувати державу для людини

Точка зору

Проголосивши орієнтацію на ринкову економіку та її запровадження, не маючи при цьому ні економічних, ні соціальних, ні політичних орієнтирів, прогнозів, розрахунків про результат цього процесу, почали, казати про необхідність прийняття і нової Конституції. Та без першого неможливе й друге. Ось чому й напрошується висновок: не приймати в даній ситуації Конституції, а обмежитись окремими законами, і передусім Законом про суспільно-державний устрій України. І ухвалити його мають обрані Установчі збори, не конституційні, а саме Установчі, з метою заснувати підвалини суспільно-державного устрою України. Після прийняття закону Установчі збори саморозпускаються і проводяться вибори за всіма гілками влади, роздільні, протягом одного року.

Можна відвести роль Установчих зборів парламентові, або створити Установчі збори з керівників місцевих Рад або ж із представників районів, але з дотриманням обов'язкової умови — протягом обмеженого терміну прийняти Закон про суспільно-державний устрій і Закон про вибори і саморозпуститися.

Прийняттю Закону про суспільно-державний устрій України має передувати низка обов'язкових умов (засад), які необхідно закласти до канви закону і фундаменту держави.

Перше — примат сім'ї та людини.

Друге — священність і недоторканність власності.

Третє — триєдинство влади.

А що це третє й визначає собою державу, про нього — особливо.

Незважаючи на те, що безсумнівно держава має складатися з трьох владних інститутів (гілок влади) і влада має бути триєдина в своїх іпостасях — законодавча, виконавча й судова, слід закріпити апріорі:

1. Усі три гілки влади мають бути урівноважені і взаємно підконтрольні.

2. Усі три владні структури мають регламентовано взаємодіяти по горизонталі на всіх вертикальних рівнях.

3. Усередині кожної гілки влади має бути забезпечено суворий вертикальний зв'язок.

4. Усі три гілки влади мають функціонувати в єдиному правовому просторі, де кожен з представників будь-якої гілки влади і будь-якого рангу має бути однозначно відповідальний перед законом так само, як і будь-який громадянин України.

Перше й головне, що з цього випливає, — вищі органи всіх трьох владних структур мають обиратися всенародно і не бути взаємопідлеглими.

Влада має стати важким, але почесним обов'язком, а не джерелом матеріальних благ, привілеїв та переваг, і має бути цілком підсудна.

Забезпечивши реальну, а не проголошену підсудність і підконтрольність влади, можна сподіватися на те, що її прагнутимуть особистості, котрі хочуть вдосконалення суспільно-державного устрою та процвітання нації, охоплені високими громадянськими мотивами.

Звідси випливає така складова: форма правління — президентська. Мало того, з оглядкою на нашу українську ментальність, виняткову складність ситуації, що вимагає рішучих і жорстких заходів, Президент як глава держави має особисто очолити і виконавчу владу, тобто бути номінально і главою Кабінету міністрів, прийнявши на себе всю повноту відповідальності за народ і Україну. До того ж для держави та народу це буде й просто дешевше, тобто економічно доцільніше, що зараз дуже до речі.

Отож, держава Україна — республіка з президентською формою правління, дещо відмінною від загальноприйнятих норм.

Залишається останнє й не менш важливе — унітарна чи федеративна держава?

Нині Україна територіально поділена на 25 областей, в тому числі Крим, і де-факто між областями України і не тільки в протиставленні Захід—Схід, а й сусідніми є суттєві відмінності: етнічні, історичні, економічні, ресурсні тощо. Чи можливо застосовувати до всіх областей стандартний трафарет, нівелюючи їх заздалегідь визначеним чином, та ще здійснюючи це нівелювання з центру, з Києва? Відповідь диктує саме життя: не можна.

Мало того, за рахунок досить значного розмежування повноважень і прав, тобто надання суттєвої автономії, а без цього вже ніяк не обійтися, аж до права максимального використання в областях їх матеріальних і фінансових ресурсів і надання права приймати місцеві законодавчі акти в розвиток і на доповнення державних, наближаючись до ідеї повного самозабезпечення і самофінансування областей, мимоволі напрошується рішення про федеративний устрій. А питання в тому — закріплювати його формулою чи ні.

І не треба вдаватися до словоблудства і боятися: міцність державного утворення визначається стійкістю його інститутів, правильним вибором пріоритетів і суворим їх дотриманням, а також рівнем правової дисципліни.

Сила держави — у здоров'ї сім'ї, духовності особистості та стабільності спільноти.

Якщо це реалізовано або приймається до реалізації, то жодний федеративний устрій не може бути причиною центробіжних сил, а навпаки, виступатиме гарантом подальшого розвитку й зміцнення демократії, протидії будь-якій узурпації влади.

Логічно завершуючи викладене вище, природно уявити Україну як федеративну республіку з президентським правлінням, де шляхом загального, таємного й прямого голосування на альтернативній основі обирають: Президента і віце-президента, Верховний Суд, Верховну Раду.

Уся система суспільно-державного устрою України та її функціонування мають базуватися на таких соціально-правових пріоритетах: сім'я (дім), громадянин (особистість), спільність (територіальна, професійна, духовна і т.д.), держава.

На базі цих пріоритетів належить сформулювати і сформувати комплекси державних правових норм, цілі й завдання владних інститутів, кодекси суспільних відносин. Лише в цьому разі можна реально казати про те, що Україна стане державою для людини.

Цей висновок вистражданий мною в проекті концепції нової Конституції України. Сподіваюсь, законодавцеві вона дасть привід для роздумів. Своє бачення України в майбутньому я виклав і направив до Комісії з розроблення проекту нової Конституції України.

Олександр СОЛОВЕЙ,
інженер.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Соціалістичної Республіки В'єтнам про заохочення і захист інвестицій

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Урядом України і Урядом Соціалістичної Республіки В'єтнам про заохочення і захист інвестицій, підписану в м.Києві 8 червня 1994 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м.Київ,
21 жовтня 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Сполученими Штатами Америки про заохочення та взаємний захист інвестицій

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір між Україною та Сполученими Штатами Америки про заохочення та взаємний захист інвестицій, підписаний від імені України 4 березня 1994 року у м.Вашингтоні, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м.Київ,
21 жовтня 1994 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про повноваження Фонду державного майна України щодо забезпечення виконання угод між Україною та Російською Федерацією і Україною та Республікою Білорусь про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності

Верховна Рада України **постановляє:**

Покласти на Фонд державного майна України виконання функцій, які відповідно до угод між Україною та Російською Федерацією і Україною та Республікою Білорусь про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності здійснюються органами, уповноваженими розпоряджатися державним майном. При цьому реалізація положень статті 5 зазначених угод здійснюється у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м.Київ,
20 жовтня 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про громадянство України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Викласти пункт 2 статті 2 Закону України «Про громадянство України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 50, ст. 701; 1993 р., № 14, ст. 122) у такій редакції:

«2) особи, які працюють за державним направленням, проходять військову службу, навчаються за межами України або виїхали на законних підставах на постійне проживання до іншої країни за умов, якщо вони народилися чи довели, що постійно проживали в Україні до моменту виїзду за кордон, не перебувають у громадянстві інших держав і не пізніш як через п'ять років після набрання чинності цим Законом виявили бажання стати громадянами України».

2. Цей Закон набуває чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА

м. Київ, 14 жовтня 1994 року.

Факт і коментар

СИРКИ З «ПАЛИЧКОЮ»?

За п'ять днів у Кіровограді зафіксовано спалах дизентерії. Госпіталізовано 184 чоловіки, з них — 133 дітей. Редакція зв'язалася з власним кореспондентом в області Миколою Волоком. Ось що він повідомив.

Факт справді мав місце. Хоча якоїсь особливої несподіванки не сталося. За словами головного державного санітарного лікаря Кіровограда Євгена Власова, хворих з гострими кишковими захворюваннями привозили до міської лікарні № 1 і раніше — по 25–30 чоловік на добу. Надворі осінь — овочі, фрукти. Рук не миють, особливо дітлахи: що побачило, те й до рота. Та 7 жовтня кількість хворих різко зросла. До обіду було госпіталізовано 20 чоловік, до 20-ї години — ще 32.

— Ми інтуїтивно відчули, що щось негаразд, — розповідає Євген Олександрович. — Послали до хворих лікарів, почали розпитувати, хто що їв, коли, і на підставі їхніх розповідей дійшли висновку: спричинено спалах дизентерії споживанням солодких сирків і сиру виробництва Кіровоградського міського молокозаводу.

Увечері лікарі СЕС побували на заводі, взяли проби. А вранці 8 жовтня було закрито цех з виробництва сметани й сиру,бо в його продукції виявили збудників дизентерії. Приїхала комісія з Міністерства охорони здоров'я України. Робітники молокозаводу обслідування проходити не хотіли, твердили, що ніхто з них на гострі кишкові захворювання не хворів. Однак усе ж таки змушені були підкоритися. У восьми чоловік дизентерію виявили клінічним шляхом, а в чотирьох — зонне бактеріологічне підтвердження дизентерії.

Серед госпіталізованих теж далеко не всі були хворі на дизентерію. Лікарі підозрюють, що близько сотні чоловік захворіли, вживаючи сирки та сир.

Тут логічно напрошується запитання: хто винен? Працівники міської СЕС цілком слушно вказують на колектив молокозаводу, зазначаючи, що захворювання є результатом не технологічних порушень, тут усе гаразд, а низьких вимог до особистої гігієни працівників. І директор заводу, мовляв, не завжди реагував на претензії, що їх висувала санепідемстанція. Доводилося застосовувати й штрафні санкції. Не до нього, а до заводчан. За порушення було звільнено завідувачку фірмового магазину.

Директор заводу Віктор Березюк трохи іншої думки про ситуацію. За його твердженням, факти захворювання на дизентерію були в місті й раніше. З нею боролися,гасили. А 4 жовтня сталася біда. Внаслідок буревію, грози і небувалої зливи Кіровоград на дві доби залишився без води. З усіма наслідками.

— Кажуть, що причина в молокозаводі, — зауважує Віктор Іванович. — А наші люди де заразилися, як не в місті? До того ж, санепідемстанція 22 вересня зробила несподівану перевірку ста працівників і ні в кого збудників хвороби не виявила. Натякають на дисципліну: мовляв, послаблена. І з цим погодитися не можу. Люди наші дисципліновані, та й адміністрація вимог не послаблює. 27 вересня, у зв'язку з холерою, я видав спеціального наказа, яким зобов'язав посилити контроль, провести інструктажі, забезпечити необхідним для дотримання гігієни.

Такий наказ справді є, все розписано по пунктах, кому й що робити. Була й перевірка, вживали й заходів до ліквідації недоробок. Кого в цьому звинувачувати? Не будемо поспішати. Поки що постановою головного державного санітарного лікаря міста експлуатацію заводу припинено, міська прокуратура проводить слідство.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Степовики збираються на море

Делегація кіровоградської молоді збирається 4 листопада відвідати свій підшефний сторожовий корабель «Григорій Куроп'ятников». Цей день буде особливо пам'ятний для військових моряків, оскільки він не лише збігається із святкуванням Дня прикордонника, а й десятиріччям спуску їхнього рабля на воду. Тоді йому й було надано ім'я Героя Радянського Союзу, уродженця Кіровограда Григорія Куроп'ятникова. А шефство, яке було наведено у недавньому указі Президента України Леоніда Кучми як приклад для наслідування, кіровоградці розпочали кілька років тому, коли при міськвиконкомі було утворено комітет у справах молоді.

Василь НІЖНИЙ.

Кіровоградська область.

Усміхнулися тканини фарбами

У Хмельницькому обласному художньому музеї відкрилася виставка художнього розпису на тканині (батик). У показі роботи оригінальних майстрів у цій індонезійській техніці майже з усіх куточків України. Роботи окремих художників залишаться на добру пам'ять місту. Одночасно з відкриттям виставки тут відбулася наукова конференція «Сучасний художній розпис на тканині: витоки й перспективи», у якій взяли участь провідні художники та спеціалісти промисловості з України та з-за кордону. Учасники конференції внесли ряд пропозицій щодо створення в Україні конкурентоздатних тканин. Пропозиції є.

Микола ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Цифри вражають. За даними Мінстату в Україні на початок цього року налічувалося 2127900 інвалідів. Тобто, приблизно кожен 25-й громадянин, який потребує соціального захисту і, найчастіше , його не має. «Замість сніданку — ранкові газети?» — можливо, такий коментар до фотознімка цілком реальний.

Фото Анатолія МІЗЕРНОГО.

Хутори не лише в провінції

У всеукраїнському центрі народознавства «Козак Мамай» патріарх Української автокефальної православної церкви Димитрій І освятив місце під майбутню козацьку церкву Покрови. Всього на території центру — в мальовничому куточку Жовтневого району Києва — передбачено спорудити 92 об'єкти, які в комплексі відтворюватимуть старовинний козацький хутір.

До речі, в празник Покрови минула річниця з дня інтронізації патріарха Димитрія. В храмі Спаса на Берестові відбулася святкова служба Божа.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Київ.

Надійна, але ... дорога

У колективному сільгосппідприємстві «Покровське», що у Володарському районі на Донеччині, днями відбулася зустріч керівників місцевих колгоспів і радгоспів, а також Бердянського району сусідньої Запорізької області з представниками німецьких фірм, що виготовляють всіляку сільськогосподарську техніку. Вона вже непогано показала себе в роботі на українських полях, спеціалісти відзначають її надійність. Та не кожне сільгосппідприємство має сьогодні змогу придбати її. Хіба що — оглянути на спеціальній виставці — полігоні... Причина? — Не по кишені.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

КУДИ НЕ КИНЬ — СКРІЗЬ ЗЛОЧИН

Виконком Львівської обласної Ради розглянув проблему економічних злочинів. Цифри і факти, названі у доповіді заступника голови облвиконкому Володимира Яворського, наводять на сумні роздуми: викрасти можна все — від бензину до гуманітарної допомоги. Йшлося і про те, що несплата податків і завищення цін — це також злочини. В області щодня скоюють в середньому 14 таких злочинів, за вісім місяців цього року порушено 1450 кримінальних справ за фактами розкрадань і зловживань. Для боротьби з економічною злочинністю вирішено створити постійно діючу комісію за участю всіх правоохоронних і контрольних органів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ У РІВНОМУ

В одному з гарних старих будинків міста оселився щойно створений музей українського мистецтва. На презентації нового культурного закладу кращі місцеві художники подарували для оформлення постійної експозиції свої полотна, а шанувальники мистецтва щиро привітали колектив музею з днем народження. В свою чергу директор музею пан Борис Шапієвський подякував фірмі «Монотех», котра підтримала мистецький заклад фінансами.

У новому музеї відкрито виставку робіт молодого художника із Здолбунова Олександра Колєєва.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

НА ПОШУКИ СКАРБІВ

гетьмана Полуботка вирушає наш сучасник, «новоспечений» нащадок, до Англії, де на нього чекають пригоди, й ще раз пригоди... в кінокомедії «Уперед, за скарбами гетьмана!» режисера Вадима Кастеллі.

Цю кінострічку презентуватимуть 28 жовтня о 18 годині в столичному кінотеатрі «Україна» творче об'єднання «Фест-Земля» Українського Фонду культури і фірма «Київкіно». У фільмі грають О.Бондаренко (головну роль), Ю.Мажуга, Є.Паперний, Л.Нєдін та інші.

На презентації буде творча група, що створювала стрічку на майданчику кіностудії ім.О.Довженка, та продюсери фільму І.Федорович («Омні-Сфера», США), та В.Савельєв («Фест-Земля»,Україна).

Людмила ГРАЧ.

ЗБРОЮ ВИЛУЧЕНО

Прокуратурою Волинської області порушено кримінальну справу щодо групи осіб, що протягом 1993–1994 років організували озброєну банду і брали участь у нападах на громадян на території Волинської та Рівненської областей. За справою заарештовано шість осіб, у яких вилучено автомат, рушницю, набої до них, легкові автомобілі і награбоване у людей майно.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Продиктовано в номер

Академія праці має ліцензію

Міністерство освіти України внесло в державний реєстр і серед перших навчальних закладів України видало ліцензію на право навчальної діяльності і підготовку кадрів Академії праці та соціальних відносин Федерації профспілок України.

В Академії з 1 вересня навчаються майже 300 студентів. Вони опановують спеціальності юристів, соціальних працівників, працівників з охорони навколишнього середовища та соціального партнерства.

Шукають партнерів, пропонують себе

Чернівецька обласна і міська Ради народних депутатів домовилися з німецькою поліграфічною компанією «Котц унд артнер» про видання ділового інформаційно-рекламного путівника по Буковині та Німеччині.

Читач знайде в ньому відомості про промисловий потенціал Чернівецької області, адреси тих державних та підприємницьких виробничих підрозділів, які прагнуть налагодити співробітництво із зарубіжними партнерами, а також перелік їхньої продукції, що пропонується на продаж. Такий самий розділ підготує і німецька сторона.

Путівник вийде трьома мовами — українською, німецькою, англійською. Крім Європи, він розповсюджуватиметься й у Сполучених Штатах Америки, Канаді.

Видання має привернути увагу зарубіжних ділових кіл до Буковини, її економіки, і в кінцевому підсумку залучити їх до інвестування народногосподарських галузей, що потребують підтримки.

Створено нову молодіжну організацію

Кількадесят молодих людей, більшість яких уже має досвід громадсько-політичної роботи, а також участі в студентських організаціях, зібралися в Києві на свою установчу конференцію, де й оприлюднили факт народження нової політичної одиниці — Християнсько- демократичної молоді. Молоді християни-демократи затвердили статут організації, структуру та склад керівництва. Очолив її 22-річний фізик-теоретик Володимир Кіт.

На цьому ж засіданні було прийнято й програмну декларацію ХДМ. Основні принципи майбутньої діяльності ХДМ: забезпечення повноцінної участі молоді в реформуванні української економіки та політичному житті держави, створення системи екологічної безпеки в Україні та належних умов для розвитку духовної молодіжної культури, єдність світового християнсько- демократичного руху та піднесення рівня суспільної моралі.

«Бандерівець» в шахтарському краї

Донецька організація Конгресу українських націоналістів віднині має своє періодичне видання — газету «Бандерівець». Свідоцтво про реєстрацію вже отримано, а презентація щойно відбудеться.

У соборі — «посланці сатани»

Троє невідомих молодих осквернили Свято-Троїцький собор у Сімферополі. Вони ввірвалися до храму вранці, за сорок хвилин до початку богослужіння. Поводилися молоді люди зухвало, погрожували підпалити храм і вчинити фізичну розправу над священнослужителями. До храму було викликано наряд міліції. Невідомих затримано. Архієпископ Сімферопольський і Кримський Лазар у зв'язку з цим інцидентом провів прес- конференцію і звернувся із заявою до правоохоронних органів ужити термінових заходів щодо недопущення подібного надалі. Як стало відомо із церковних джерел, троє молодих людей вважають себе «посланцями сатани».

Продиктовано в номер

На потреби духовні та інші

Міністр закордонних справ Канади Андре Уеллет оголосив про надання Україні нового пакета канадської економічної допомоги загальною сумою 23,8 мільйона канадських доларів на підтримку економічних та політичних реформ. Близько 10 мільйонів доларів з цієї суми буде спрямовано на підтримку приватного сектора української економіки, зокрема, на готування фахівців для малих та середніх підприємств. Ще 5 мільйонів доларів з цієї суми виділено на створення науково-технічного центру в Києві. 3,3 мільйона доларів надано на вдосконалення управління атомними станціями.

Окрім того, Канада також оголосила про надання Україні 13,5 мільйона канадських доларів на покриття дефіциту платіжного балансу. 20 мільйонів доларів, за словами Прем'єр-міністра Канади Жана Кретьєна, буде спрямовано на фінансування критичного імпорту України.

Близькосхідна поїздка Клінтона

Президент США Б. Клінтон, прибувши до Єгипту, розпочав своє перше турне Близьким Сходом. Як стало відомо з дипломатичних джерел, відбудуться переговори Б. Клінтона з Президентом Єгипту Х. Мубараком, а потім зустріч з Я. Арафатом. Б. Клінтон також відвідає Ізраїль, Саудівську Аравію та Кувейт. Тим часом ізраїльський парламент переважною більшістю голосів схвалив ізраїльсько-йорданський мирний договір.

Пропозиція бути обачливим

Афганістан пропонує провести ближчими тижнями у Ташкенті прямі двосторонні афгано-узбецькі переговори на рівні міністрів закордонних справ для «розв'язання будь-яких проблем, що можуть поставити під загрозу взаємну довіру». Про це йдеться в ноті постійного представництва Афганістану при ООН, розповсюдженій у штаб-квартирі ООН в Нью-Йорку.

Ця пропозиція надійшла у відповідь на надіслану до Ради Безпеки ООН заяву МЗС Узбекистану в зв'язку з висунутими Кабулом на адресу Узбекистану звинуваченнями у втручанні до внутрішніх справ Афганістану.

Можлива партизанська війна

Операція з виведення грузинських збройних формувань з Кодорської ущелини, що провадиться російськими миротворчими силами, не дала бажаного ефекту, вважає заступник голови Ради міністрів Абхазії В. Міканба. Він зазначив: «Регулярних частин грузинських армій у Кодорській ущелині, цілком можливо, зараз немає. Але там залишилися місцеві мешканці — свани, що раніше входили до складу грузинських збройних формувань і воювали на боці Грузії. Навряд чи правомірно зараховувати їх до мирного населення, бо вони всі озброєні». За твердженням В. Міканба, у населених пунктах цього регіону Абхазії досі немає державних структур та місцевих органів влади, що підпорядковуються абхазькому керівництву.

Приїздити до України буде дорожче

З 15 листопада втричі зросте вартість короткотермінової в'їзної візи в Україну. Вона коштуватиме 150 доларів США. Як заявив на брифінгу в МЗС України в. о. начальника консульського управління Віктор Кирик, іноземці зможуть отримувати короткотермінові в'їзні візи в аеропорту «Бориспіль», у представництві МЗС України в Одесі та на прикордонних контрольно-пропускних пунктах. Вартість консульських послуг за оформлення віз дипломатичними та консульськими представництвами України за рубежем не змінилася. Вона становить від 2 до 80 доларів США. Для іноземців, у чиїх країнах є такі представництва, вартість візи дорівнюватиме 150 доларам. Для іноземців, у чиїх країнах таких представництв немає, — 75 доларів.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагенцій.

Для нас Арабський Схід — справді близький Схід

Актуальне інтерв'ю

Нагайчук Віктор Іванович — Тимчасовий повірений України в Єгипті. Народився 1946 року. Закінчив Київський державний університет. Три роки працював у Єгипті, потім одинадцять — у системі Академії наук України. Кандидат історичних наук, автор двох монографій з проблем Близького Сходу. Згодом майже вісім років працював у Секретаріаті ООН. Після повернення — керівник прес-центру МЗС, завідувач відділу Близького й Середнього Сходу та Африки міністерства. У квітні 1993 року призначений Тимчасовим повіреним України в Єгипті. Має двох синів.

— У чому, по-вашому, полягають мета присутності України на Близькому Сході, статус-кво та перспективи нашої політики в цьому регіоні?

— Я вважаю, що для України Арабський Схід справді близький. Він об'єктивно входить до пріоритетних, стратегічних інтересів нашої держави. Географічно — через моря — прилягає до південних кордонів України. І, по-друге, в наших інтересах — розвиток всебічних відносин з Арабським Сходом. Єгипет та деякі інші, зокрема середземноморські, арабські країни є природними економічними партнерами України. У нас з ними хороші транспортні комунікації, а також традиції співробітництва. За часів СРСР було нагромаджено певний позитивний досвід співпраці в економічній, науковій, інших сферах, і відкидати його недоцільно. А якщо брати ширший контекст, то розвиток відносин між Україною й арабськими державами в цілому сприятиме підвищенню авторитету нашої держави на світовій арені.

На жаль, сьогодні лише чотири арабські держави (Єгипет, Лівія, Алжир та Туніс) мають посольства в Києві. А ми маємо дипломатичні представництва тільки в Єгипті та Об'єднаних Арабських Еміратах.

— Причому в обох цих державах українські посольства очолюють не Посли, а Тимчасові повірені. Чому?

— До останнього часу офіційний Київ приділяв недостатню увагу цьому регіонові. Я сказав би навіть, що спостерігалося певне нехтування інтересів України в дуже важливому для неї районі світу. На рівні декларацій все було правильно. Але вони не «наповнювалися» реальними справами.

Конкретно: на відміну від західних держав арабські країни є традиційним ринком збуту наших товарів. На прикладі Єгипту ми переконалися, що там є попит не тільки на нашу сировину, а й на готові вироби — метали, металопродукцію, трактори, «Таврії», устаткування (шахтне, енергетичне), скло, цемент тощо. А нафта! Наше Посольство не раз направляло до офіційних структур Києва дуже вигідні пропозиції солідних єгипетських компаній. Вони ладні були поставляти в Україну значні партії нафти в обмін на метал та продукцію з нього. Проте жодної відповіді Посольство так і не отримало — ані з Міністерства промисловості, ані від Держкомітету з нафти і газу, ані Міністерства зовнішніх економічних зв'язків. До речі, це саме стосується і бавовняної пряжі. Пропозиції щодо поставок цієї високоякісної продукції, як єгипетського, так і суданського виробництва, інтересу в Києві не мали.

— Отже, ситуація вимальовується загалом сумна. Що ж робити? Адже перспектива відкриття нових посольств України на Близькому Сході — це саме по собі не вихід із становища...

— Зрушення почнуться лише тоді, коли на рівні української державної політики буде визнано, що Арабський Схід — важливий для нас регіон, потенційний економічний партнер.

Разом з тим арабські країни — це велика політична сила. Вони входять до таких авторитетних організацій (крім, зрозуміло, Ліги арабських держав, яка об'єднує 22 країни), як Організація Африканської Єдності, Рух неприєднання, Організація країн—експортерів нафти, організація Ісламська конференція. Не кажучи вже про ООН. А Єгипет сьогодні взагалі є державою світового рівня: тут акредитовані посольства понад 120 країн! До речі, Сполучені Штати мають у Єгипті своє найбільше дипломатичне представництво у світі. Під його дахом працюють більш як дві тисячі осіб.

— Чим займається Посольство України в Єгипті?

— Сьогодні ми вбачаємо своє завдання в тому, щоб, по-перше, налагодити стабільний політичний діалог з єгипетськими керівними колами. Постійні зв'язки, консультації, обмін інформацією — це кровоносні судини взаємовідносин. Склалися хороші стосунки і з провідними приватними компаніями, місцевими засобами масової інформації. По-друге, активно працюємо над налагодженням прямих контактів між бізнесовими колами наших країн — як державними, так і приватними.

— Як загалом ставляться в Єгипті до України?

— Коли ми торік приїхали сюди, то були просто-таки засмучені, як мало тут знають про Україну. Але завдяки нашій роботі, заходам, які ознайомили єгиптян з українською культурою, про Україну починають дізнаватися дедалі більше. У владних колах, серед промисловців, науково-технічної інтелігенції, в інших прошарках громадськості пам'ятають про значний внесок України у розбудову єгипетської економіки за часів СРСР.

Араби вдячні Україні й за те, що вона, будучи одним із засновників ООН, згодом протягом десятиліть брала дійову участь у роботі Комітету ООН з невід'ємних прав палестинського народу, взагалі була активною на «близькосхідному напрямі» діяльності ООН.

До речі, сьогодні Україна бере участь у роботі багатосторонніх груп, створених у рамках Мадридської мирної конференції 1991 року. Вони покликані забезпечувати сприятливі умови для арабо-ізраїльських переговорів. Але й тут наша політика повинна мати послідовно-державний характер. Зокрема, Україна могла б допомогти новій палестинській автономії у підготовці для неї спеціалістів. Тим більше, що таку програму готові оплачувати міжнародні фінансові організації.

— Дякую за бесіду.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ.

Долетіли — на край світу!

Мандрівки

Мабуть, і для людей, які можуть дозволити собі мандрувати куди заманеться, ця подорож теж не видалася б звичайною. А в нас, групи київських журналістів, яких державна компанія «Авіалінії України» запросила на відкриття ще одного регулярного рейсу за маршрутом Київ—Манама (Бахрейн) — Мале (Республіка Мале) — Київ, враження було таке, ніби потрапили на сторінки роману про Робінзона Крузо. З тією хіба що різницею, що острів, куди прибув комфортабельний Ту-154, був цілком цивілізованим. А нам, не зіпсованим ненав'язливим вітчизняним сервісом, він без перебільшення здався земним раєм, як його бачить уява: з пальмами, обвішаними гронами кокосових горіхів, які падають до ніг.

Це — не рекламний трюк, це — природа, яку досі навіть не уявляла. А ще більше те, що колись зможу сюди потрапити. А от — долетіли наші українські пілоти. Вважайте, що на край світу. Бо коли держава Бахрейн, у якій мешкає приблизно 500 тисяч чоловік, розташована край Перської затоки неподалік від Саудівської Аравії та Іраку, хоч якось відома, то про Мальдівські острови, зізнаюся відверто, я тільки й чула, що вони десь є.

І що ж шукає українська авіакомпанія на таких далеких берегах? А шукає можливості вижити і жити пристойно. Поясню. Не таємниця, що обсяги перевезень в межах колишнього Союзу значно скоротилися. Тож спеціалісти «Авіаліній України» напружено працюють над вивченням іншого ринку, розроблянням нових маршрутів. Коли пасажири не в змозі платити за білети до Воркути, то від того погано і пасажирам, і авіакомпанії, бо обидві сторони не літають. Значить, треба шукати вихід, а він один: пасажири беруть білет на поїзд, а компанія шукає клієнтів, які в змозі платити. «Авіалінії України» таку нішу знайшли на маршруті Київ—Манама—Мале. На відрізку Київ—Манама розрахунок на українських туристів і підприємців. А від Манами до Мале «Авіалінії України» перевозитимуть робітників, яких чимало відправляється на заробітки зі столиці Бахрейну в острівну Республіку Мале. До речі, нині менеджери компанії розробляють ще один подібний маршрут — від Манами до Катманду. Слід відзначити, що одержати комерційний дозвіл на право літати, торгувати, перевозити пасажирів — справа надзвичайно складна, бо західні держави неохоче пускають до себе тих, хто забирає роботу в домашніх підприємців. А от «Авіалініям України» вдалося прорубати вікно у перенасичений ринок. І навіть продати перші сто білетів.

— Авіакомпанії, які починають польоти на нових маршрутах, не можуть розраховувати на швидке одержання прибутку, — розповів мені президент «Авіаліній України» Леонід Погребняк. — І це нормальне явище. Але наші спеціалісти, вивчивши цей ринок, дійшли висновку, що прибуток одержимо вже після 5—6 рейсів. Звичайно, ми розраховуємо на прибутки від цього маршруту. Адже компанії треба розвиватися, у нас працюють люди, яким ми прагнемо дати роботу, а отже й пристойне життя.

— У цей рейс, — додає Леонід Васильович, — ми запросили представників туристичних фірм — хай вивчають туристичний ринок, шукають партнерів. Адже їхні клієнти й партнери — наші майбутні пасажири...

Я познайомилася з представниками фірми «Загор'я», яка пропонує своїм клієнтам екзотичний відпочинок на Сейшельських, Канарських, Багамських, а нині вже й на Мальдівських островах. Вартість десятиденного туру становить 2400 доларів.

— Ми не запитуємо у наших клієнтів, звідки вони взяли гроші, бо то функція податкової інспекції, — каже власник фірми Ігор Куроленко. — Ми їх забираємо, пропонуючи натомість комфортабельний відпочинок.

Ми бачили, як працювали представники туристичного бізнесу. Ці молоді люди усього за два дні налагодили контакти зі своїми колегами і в Бахрейні, і на Мальдівах, уклали угоди. Директор однієї з туристичних фірм Лариса Суржа залишилася задоволена: підтверджено угоди з партнерами, які пропонують для українських туристів чудовий відпочинок. Пані Суржа рада й з того, що планувала здійснювати ці мандрівки чартерними рейсами, а віднині діятиме регулярний маршрут з відмінним сервісом.

І наостанок: скільки не мандрую з «Авіалініями України», стільки й вражає професіоналізм українських екіпажів. А цього разу політ був просто таки фантастичний: екіпаж з командиром Григорієм Липовським віртуозно посадили Ту-154 на смугу в океані. Недарма ж українські пілоти вважаються одними з кращих: за безпекою польотів «Авіалінії України» вважаються однією з кращих авіакомпаній у світі.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Київ—Бахрейн—Республіка Мале—Київ

На знімках: не бідно живуть у Бахрейні; в одному із залів аеропорту Манама; отакий величезний торт був спечений на честь відкриття першого рейсу «Київ—Манама—Мале».

Прецедент

Незаконний голова?

У Борзні ще й досі багато хто не відійшов від шоку після сенсаційного повідомлення з Ніжина. 22 вересня Ніжинський міськсуд, розглянувши скаргу вчительки Людмили Хандоги, довіреної особи кандидата на найвищу посаду в районі Миколи Ященка, визнав вибори голови Борзнянської районної Ради, проведені 26 червня районною територіальною виборчою комісією, недійсними. Суддя Віталій Пантелеєнко окремою ухвалою також порушив кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого статтею 128 Кримінального кодексу України.

Як з'ясувалося в ході судового розслідування, на декількох виборчих дільницях Борзнянського району було грубо порушено положення Закону України «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад». Суд встановив, що на дільниці № 27 у 87 виборчих бюлетенях прізвища обох кандидатів було викреслено пастою різного кольору, на дільниці № 26 фігурували невідомо де виготовлені бюлетені з граматичною помилкою «Биборчий бюлетень», на дільниці № 7 зафіксовано на виборчих бюлетенях 16 підписів членів комісії, хоча насправді їх налічувалося 13.

У Великій Загорівці 1057 виборців розписалися про отримання бюлетенів. А згідно з протоколом виборчої комісії їх одержали 1137 осіб. Така ситуація — і в інших селах. Зокрема, у Плисках у виборчі скриньки потрапило 1169 виборчих бюлетенів, а розписався про їх одержання 1131 чоловік. Виборець С.Попівка свідчив на суді, що, прийшовши на дільницю № 5, він дізнався про те, що за нього вже проголосовано...

Якби суворе судове рішення прийняли, як належить за законом, в п'ятиденний термін з моменту надходження скарги, його не зустріли б так боляче, як нині. Адже після виборів минуло три місяці, вже почала діяти затверджена сесією райради новообрана команда заступників, завідувачів відділів. І ось сьогодні, з'ясовується, її керівник — голова райради Микола Лоза — незаконний? Погодьмося: незрозуміле відфутболювання коридорами незалежної судової влади скарги з Борзни до Бахмача, а потім до Ніжина поглибило прецедент — ситуацію, з якої сьогодні не так-то й легко вийти.

Принаймні коли майже через два тижні приїхав до Борзни, керівництво району виконувало свої обов'язки, як і в попередні місяці.

— Я не самозванець, — пояснив своє перебування у відповідальному кабінеті М.Лоза. — 27 червня Борзнянська територіальна виборча комісія визнала мої повноваження як голови районної Ради. Рішення суду, безумовно, треба виконувати. Я за це. Проте його сьогодні практично нікому виконувати. Члени районної територіальної комісії на знак протесту проти рішення суду подали заяви сесії районної Ради про складання з себе повноважень.

Дізнаюся від голови районної територіальної виборчої комісії В.Остапенка, що 28 вересня комісія через це вже не мала кворуму і не могла ні припинити повноваження діючого голови Ради, ні призначити нові вибори. Сам Володимир Іванович теж написав заяву сесії райради, де виклав причини, чому він не може виконувати далі повноваження голови районної територіальної виборчої комісії.

— Суд не заслухав пояснень голів виборчих комісій, — сказав він мені. — А вони б спростували чимало отих «порушень» прямо в залі суду. Скажімо, різниця між бюлетенями у виборчих скриньках і підписах про їх отримання на деяких дільницях сталася тому, що до суду не потрапили додаткові списки людей, які голосували вдома, у лікарні або достроково.

Важко сказати, чи все це відповідає істині. Але підгрунтя для певних сумнівів є. Наприклад, рішення від 11 серпня Борзнянського райсуду, який, розглянувши за скаргою виборців ситуацію з виборами 26 червня у Борзні, зазначив порушення: на виборчій дільниці № 7 зафіксовано згідно з протоколом про результати голосування 1008 бюлетенів, але при цьому фактично взяв участь у голосуванні 1001 чоловік. А в рішенні Ніжинського міськсуду натрапляємо на дещо інші цифри: на цій же дільниці виявлено 1008 бюлетенів, але голосував уже 991 виборець.

Хоч би як там було, на мій погляд, червневі вибори на Борзнянщині були заздалегідь приречені на вищезгадану розв'язку. Чому? Вперше проводили загальні вибори голови райради на альтернативній основі. За найвищий мандат довір'я боролися представник Президента в районі М. Лоза і голова райради М. Ященко. Перший робив головну ставку на агітацію, зустрічі з виборцями — провів їх понад 300. Другий — на місцеву інтелігенцію, однодумців з КПУ і навіть на вчорашню опозицію. Не таємниця: чотири роки тому Олег Артеменко голодував-мітингував на центральній площі райцентру, щоб перший секретар РК КПУ М. Ященко пішов у відставку...

— А тепер я переконався, — каже він як довірена особа колишнього політичного опонента, — що лише він наведе в нашому районі порядок. Без його суворості, вимогливості деякі голови просто розперезалися.

Стиль роботи двох команд та їхніх помічників не у всьому був коректний. Але він все ж давав виборцям шанс сповна оцінити хто є хто.

На жаль, все інше робилось абияк, по-старому. Порушення виборчого законодавства в районі зафіксовано ще на стадії висунення кандидатів у депутати, претендентів на найвищу посаду в районі. Цього разу маса фіктивних зборів трудових колективів не пройшла. Проте належних висновків ніхто не зробив. В основному за практикою застійних часів працювали виборчі дільниці, на яких, незважаючи на прискіпливих спостерігачів з обох команд, не дуже утруднювали себе дотриманням чітких вимог букви закону, явно підігравали своїм симпатикам.

Команда Ященка вважає, що виборчі комісії працювали під нав'язливим наглядом-тиском голів колгоспів. Команда Лози категорично заперечує ці звинувачення, називаючи їх безглуздими, адже, мовляв, районна Рада та її голова вибирали склад районної виборчої комісії, займалися навчанням голів виборчих комісій і мали задосить впливу на них, голів сільських Рад і т. ін. Ясно одне: виборчі дільниці в таких умовах не завжди дотримувались законодавчого нейтралітету. По-старому всюди заплющували очі на голосування окремих виборців за всю родину. Не випадково, наприклад, на засіданні Борзнянського райсуду 11 серпня йшлося про «1857 однакових підписів», виконаних «742 особами» на одній дільниці!

У сільських районах, хоч як і прикро, це типова практика «активності». Київ тому й відстає в голосуванні, що такого не припускає.

Як обертається наслідування старих традицій, безвідповідальність, елементарне нехлюйство окремих членів виборчих комісій, «однопартійний» їхній склад — зрозуміти неважко. Підсумки виборів будь-якої миті можна доказово спростувати. Що й було зроблено стороною, яка їх програла.

Депутати райради не випадково ставлять питання ще ширше. «Чому суд визнає недійсними тільки вибори голови районної Ради? — запитують вони у зверненні до Верховної Ради. — Чому осторонь залишені вибори Президента, голови та депутатів обласної Ради, депутатів районної та сільських Рад?» Запитання слушні, адже всі порушення відбувалися на одних і тих самих виборчих дільницях 26 червня.

За деякими оцінками, проведення наступних виборів у Борзнянському районі обійдеться платникам податків у кругленьку суму — 2—3 мільярди карбованців. Така невтішна ціна добору «свого» складу виборчих комісій, безвідповідальності їхніх голів, грубого нехтування виборчого законодавства.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Ситуацію, що склалася в Борзні, коментує депутат від Чернігівщини, голова постійної Комісії Верховної Ради з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів Петро ШЕЙКО:

— Зовсім недавно мені стало відомо, що рішенням Ніжинського міського суду вибори голови районної Ради у Борзні визнано недійсними. До мене звернулися як до народного депутата, і я, як член Президії Верховної Ради, поцікавився деякими деталями розгляду справи і зрозумів, що в ній політична основа грає головну роль. Нинішній голова районної Ради М. Лоза був представником Президента в районі, змагався з головою районної Ради, колишнім першим секретарем райкому компартії України, і десь у межах двох тисяч голосів його переміг. Коли вже минули терміни подання заперечень у судовому порядку проти прийнятого рішення територіальною виборчою комісією, довірена особа суперника подала позов до Борзнянського районного суду. Суд тримав справу в себе деякий час, потім невідомо з якої причини справу було передано в, так би мовити, нейтральний суд — у Бахмач. Там справу також було прийнято до провадження, і розглядалася вона протягом місяця. Визначений був суддя, призначено дату слухання, повідомили свідків, відповідача і позивача. Тобто вся судова процедура була дотримана. І раптом за день до розгляду невідомо з чиєї подачі справу передають у Ніжинський міський суд. Призначається суддя, який, порушуючи норми судочинства, втручається особисто в документацію дільничних комісій, територіальної виборчої комісії. Вдався до такого, приміром: одноосібно перевіряючи деякі матеріали, заліз у мішок з бюлетенями, не повідомляючи про це ані дільничну, ані територіальну комісії. А потім констатує, що у тому мішку стільки-то зайвих бюлетенів, що прізвища в них повикреслювані не так, як треба. Він же розглянув справу і прийняв рішення визнати вибори недійсними.

Голова районної Ради їде скаржитись до обласної Ради, звертається до прокуратури, до обласного суду. А районний суд, до речі, відзначив, що його рішення не підлягає оскарженню. Не одержавши підтримки в обласній Раді, голова звертається до вищих інстанцій. І я теж отримав повідомлення. Чому я? Це мій колега, ми працювали представниками Президента, я знаю його команду по спільній роботі. Тому я й зацікавився цим питанням і звернувся до Генеральної прокуратури, до Верховного суду, щоб дали правову оцінку цьому явищу. Зараз на це зреагували, справу відкликали, і вона у відповідних судових інстанціях буде розглянута. Я не хочу випереджати події, хай вирішують органи, яким це належить, але підсумки все ж таки підіб'ю: на звертання голови районної Ради, законно обраного, украй байдуже зреагувало керівництво Чернігівської обласної Ради народних депутатів. Я роблю висновок, що це суто політична розправа з думкою виборців, з особою. Бо результати виборів показують розстановку політичних сил в області. Хоч президентська команда перемогла в більшості районів, але на обласному рівні, мені здається, тиснули на правові органи, в тому числі і на прокуратуру. Я не зовсім розумію поведінку обласного прокурора і голови обласного суду. До них особисто я ще не звертався, а вирішив звернутися на рівні державному.

Коли суд ухвалив рішення, газета «Деснянська правда» опублікувала статтю, в якій написала, що, мовляв, рано дякувати виборцям, і повністю підтримала рішення Ніжинського міського суду. Це мене насторожило, бо ідеологічна орієнтація цієї газети відома. Я відчув її на собі, працюючи в Чернігівській області.

А рішення Ніжинського міського суду зупинене, і я, як член Президії Верховної Ради, вимагатиму кваліфікованої відповіді від Генеральної прокуратури і від Верховного суду України. Тільки вони можуть у цій ганебній справі зробити остаточний висновок.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про стан реалізації Постанови Верховної Ради України «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі»

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17 червня 1994 року «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі» проведено певну роботу. Однак через недостатній контроль з боку Кабінету Міністрів України за реалізацією зазначеної постанови не виконано передбачених завдань по формуванню продовольчих ресурсів, кредитуванню сільгоспвиробників та переробної промисловості, наданню цільових адресних пільгових кредитів, пріоритетного фінансування заходів по розвитку агропромислового комплексу, забезпеченню господарств сільгосптехнікою, паливно-мастильними матеріалами, мінеральними добривами та засобами захисту рослин.

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Роботу Кабінету Міністрів України щодо організації і виконання Постанови Верховної Ради України від 17 червня 1994 року «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі» визнати недостатньою.

2. Кабінету Міністрів України та Національному банку України до 1 листопада 1994 року спрямувати необхідні матеріально-технічні і фінансово-кредитні ресурси, передбачені постановою, для завершення формування продовольчих фондів і сільськогосподарських робіт цього року.

Продовжити термін повернення кредитів, наданих сільськогосподарським товаровиробникам для виконання державного контракту, які не можуть бути повернуті вчасно через незалежні від товаровиробників причини.

Національному банку України розробити механізм надання кредитів селянським (фермерським) господарствам.

Враховуючи недосконалість механізму мобілізації сільськогосподарської продукції в державні ресурси, що призвело до тяжкого фінансового стану сільськогосподарських товаровиробників, звільнити їх від сплати податку на добавлену вартість на продукцію, яка реалізується по держзамовленню і держконтракту.

До 20 грудня ц.р. вирішити питання про компенсацію сільськогосподарським та переробним підприємствам витрат на будівництво об'єктів соціального призначення на селі в 1993—1994рр. відповідно до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві».

3. Кабінету Міністрів України та Національному банку України разом з комісіями Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів і соціального розвитку села, з питань фінансів і банківської діяльності та з питань бюджету до 1 грудня 1994 року розробити концепцію розвитку агропромислового комплексу, в тому числі фермерства, та подати на розгляд Верховної Ради України відповідні законодавчі акти, які б регламентували економічні відносини з державою і гарантували пріоритетний і стабільний його розвиток.

4. Зобов'язати Кабінет Міністрів України спільно з Національним банком України та відповідними міністерствами та відомствами до 15 листопада 1994 року вжити необхідних заходів щодо безумовного виконання Постанови Верховної Ради України «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі», про що інформувати Верховну Раду України не пізніше 1 грудня 1994 року.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.
м.Київ, 21 жовтня 1994 року.

Аграрна політика

Не руйнувати — творити

Сільське господарство України було і залишається важливою структурною ланкою єдиного народногосподарського комплексу, що закладає продовольчу базу суспільства. У цій галузі зосереджена майже третина основних виробничих фондів країни, зайнято 5 мільйонів чоловік, створюють 20 відсотків суспільного продукту і третину національного доходу, формують 70 відсотків роздрібного товарообороту. Галузь традиційно має експортний потенціал.

На жаль, через загальну економічну кризу агропромисловий комплекс держави зазнає руйнації.

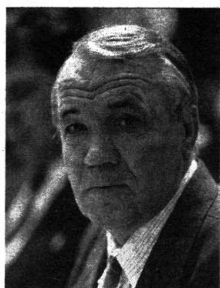

Абсолютна більшість сільськогосподарських підприємств опинилася на межі банкрутства, зношується виробничий потенціал, скорочуються трудові ресурси. Третина мешканців села — пенсіонери. За рівнем оплати праці сільське господарство займає одне із останніх місць серед галузей народного господарства.

Збиткова продукція не тільки колективних та фермерських господарств, а й підсобних господарств селян.

Є два підходи до формування стратегічної мети аграрної політики в державі. Радикальний, як можна його назвати, базується на формуванні реального господаря землі як основи соціально-економічної розбудови села, розв'язання продовольчої проблеми і виведення агропромислового сектора економіки на світовий рівень. Радикали вважають, що приватна власність має переважати, бо, мовляв, світовий досвід свідчить про те, що іншого шляху немає і бути не може. А тому вони стверджують, що тільки земельна реформа, мета якої — розпродаж землі за сертифікатами і комерціалізація аграрних відносин, зупинить руйнацію і стимулюватиме розвиток сільськогосподарського виробництва.

Проте варто звернути увагу на те, що світовий досвід свідчить і про інше.

По-перше, не завжди форма власності у сільському господарстві визначає його розвиток, про що свідчить приклад найрозвинутішого у світі сільського господарства Ізраїлю, заснованого на колективній власності і колективній (а точніше комунній) праці, досвід Угорщини, Нідерландів, інших країн. Та й країни, які уже пройшли майже повністю етапи приватизації (Чехія, Словаччина, Болгарія), не відчули позитивних змін після заміни земельних і майнових відносин на селі і нині не поспішають галопувати ці процеси.

По-друге, комерціалізація аграрних відносин уже проводиться і сприяє лише монополії комерційних банків, некерованості акціонованих державних підприємств «Укрнафтопостач», «Украгротехсервіс» та інших спотворених комерційних структур, які обібрали сільського виробника до нитки.

Варто зазначити: закони для ринкових реформ в агропромисловому комплексі нині уже напрацьовані. Ми маємо розвинуте правове поле щодо приватизації на селі, яке відповідає запровадженню ринкових відносин у сільському господарстві, нормально сприймається сільськими виробниками і здійснюється там, де для цього створено умови. А тому немає ніякої потреби кидатися у розпродаж землі, руйнацію всього набутого виробничого потенціалу сільського господарства країни.

Комерціалізація у перспективі розвитку ринкових відносин на селі — теж невід'ємний процес реформ, але підганяти його не слід. Треба впорядкувати зроблене, опрацювати регулювальні аспекти законів, щоб комерційні структури працювали на користь держави, агропромислового комплексу, а не на самозбагачення і вивезення капіталу за кордон.

Більш виважений — прагматичний підхід до аграрної політики в державі. Він прозаїчний, не претендує на революційні чи контрреволюційні зміни в агропромисловому комплексі.

За основу аграрної політики пропоновано взяти вдосконалення ринкових відносин та приватизаційних процесів, які відбуваються. А для цього потрібно:

вдосконалити кредитно-фінансову систему держави, щоб вона справді стала регулювальним механізмом ринкових відносин у народному господарстві в цілому і агропромисловому комплексі зокрема;

запровадити економічно обгрунтовану податкову політику, що стимулює виробництво та інвестиції;

запровадити стимулювальну, соціально справедливу, економічно обгрунтовану оплату праці як у народному господарстві, так і в агропромисловому комплексі;

проводити політику паритетності цін у всіх галузях народного господарства, особливо в сільському господарстві;

налагодити чіткі, надійні й взаємовигідні економічні відносини з сусідніми країнами.

Згуртована праця Верховної Ради, Президента, Кабінету міністрів над удосконаленням і створенням такого правового поля, яке розв'язало б ці загальноекономічні проблеми, дасть можливість розібрати завали зруйнованих економічних, фінансових і виробничих відносин, інтегруватися колективним господарствам і фермерам у сферу ринкових відносин.

Ще не зовсім зруйнований виробничий потенціал агропромислового комплексу за умов нормальних, паритетних економічних відносин, ще спроможний стати на ноги і відтворити той рівень виробництва, який забезпечував раніше, а за умов надання економічної допомоги — стати однією з провідних експортувальних галузей економіки України.

Водночас ця політика, спрямована не на руйнацію, не на популістські експерименти, надасть сільському господарству можливість розв'язати всі накопичені найтяжчі галузеві проблеми структурної, технічної і технологічної перебудови, для забезпечення нормальних умов життя на селі.

Григорій ЛУНЬОВ,
народний депутат України.

Шанс від «Сільського варіанта»,

що дає можливість вивести тваринництво із збиткового в рентабельне та зберегти в нашому щоденному меню молочні продукти

У селі Жовтень Ширяївського району, в тутешньому колективному сільськогосподарському підприємстві «Мрія» сталася наче непомітна для стороннього подія, яка, однак, докорінно змінила долю галузі виробництва — молочного тваринництва: тут сповна окупив себе молокопереробний міні-завод. За півроку експлуатації. А це означає, що тваринницькі ферми, які досі були збиткові, почали давати прибутки. Отже з'явилася й реальна перспектива збереження поголів'я корів (бо там, де молоко збиткове, їх почали інтенсивно пускати на м'ясо), стабільного постачання населенню молочних продуктів, нарешті — для більш-менш добре оплачуваної роботи сільського жіноцтва.

— І шанс на отаку перспективу, — каже голова КСП Анатолій Лановий, — ми одержали від малого підприємства «Сільський варіант», що в Одесі.

А далі викладає нехитру «мужицьку арифметику». Коли возили молоко на державне переробне підприємство, то була вона, ота арифметика, така: плати там за кожен його кілограм 1500 карбованців, але за відвійки, які забирали звідти для телят, 500 карбованців тут же утримували, отож і виходило — тисяча за кілограм, мільйон за тонну продукції. Затрат на її виробництво це аж ніяк не відшкодувало. А тепер, з пуском міні-заводу, ситуація докорінно змінилася: з тієї самої тонни молока одержують 45 кілограмів вершкового масла, 100 кілограмів сиру та ще — безплатно — ті ж відвійки. Проблем з реалізацією виробленого немає — все розкуповують у райцентрі, в самому Жовтні, в сусідніх Краснознам'янці й Радісному. За цінами навіть дещо нижчими від державних. Проте вигода очевидна: замість збитків — 1,7 мільйона карбованців прибутку на тонні молока. Недарма тутешні доярки, що вирішили було вкласти свої майнові сертифікати в розвиток райцентрівського молокозаводу, одразу ж переорієнтувалися: краще, вигідніше підтримати свій власний!

Оту вигоду дуже швидко усвідомили не тільки в Жовтні — міні-заводи «Сільського варіанта» вже працюють в десятках господарств України. Працюють надійно й високоприбутково, даючи отой самий шанс на виживання й розвиток молочному тваринництву. Там його тепер не дотують, а воно дає кошти на зарплату дояркам, на власний розвиток, на багато що інше. За сьогоднішнього безгрошів'я розумні господарі все ж вишукують способи, щоб придбати такий завод, точніше — компактну технологічну лінію, яка може стати за нинішньої економічної скрути своєрідною паличкою-стукалочкою. Директор радгоспу «Авангард» Овідіопольського району Віктор Добрянський знайшов он і такий варіант: господарство постачає для колективу науково-виробничого об'єднання «Одесохолод» різноманітні молочні продукти — сир, сметану, масло, а об'єднання, звідки «Сільському варіанту» йдуть холодильні установки для отих самих ліній, цими своїми виробами розплачується з малим підприємством за міні-завод для радгоспу. Усі три сторони швидко знайшли спільну мову, і в «Авангарді» вже виробляють власні молочні продукти.

Що ж це за «Сільський варіант», який дає селянам отакі можливості? Мале підприємство створив Сергій Христенко, недавній випускник політехнічного інституту, якого над усе цікавить конкретна, практична економіка. Створив передусім для того, щоб реально, на ділі латати ті дірки, які так виразно з'являються в нашій економічно-виробничій діяльності, зокрема на селі.

Що молочне тваринництво, те саме, яке з діда-прадіда годувало сільську сім'ю, на межі знищення, — цього С.Христенко не помітити не міг. І вихід із ситуації побачив. Навів довідки, з'ясував: господарники, які хочуть мати власні лінії з перероблення молока, змушені купувати окремі вузли, агрегати, щоб потім самим «клепати» такі-сякі цехи. Далекі від технічної й технологічної досконалості, від вимог санітарії, низькопродуктивні, а отже — й низькорентабельні. Так, є ще лінії іноземного виробництва, та вони надто дорогі, за валюту. А де її взяти? Ні, потрібні свої, вітчизняні міні-заводи, які не поступалися б зарубіжним зразкам чи й перевищували їх за усіма параметрами. Проте були б набагато дешевші. Тільки тоді вони дадуть шанс молочним фермам вижити, розвиватися.

Кооператив С.Христенка (а саме в такому ранзі перебував тоді очолюваний ним колектив, то вже пізніше він став малим підприємством «Сільський варіант») власним коштом замовив проект лінії науковцям одного з відомих інститутів. Однак те, що вони після довгих зволікань запропонували, влаштувати виробничників, як одразу зрозумів С.Христенко, аж ніяк не могло: надто громіздка й складна в обслуговуванні лінія була б, безумовно, й дуже дорога, а в подальшому, може бути, й нерентабельна в експлуатації. І тоді в кооперативі вирішили взятися за проект міні-заводу самотужки. Тим більш що до колективу прийшов такий досвідчений фахівець, як Віктор Теренько (до цього був начальником конструкторського бюро обласного об'єднання молочної промисловості, отже знав про молокопереробну все, так би мовити, зсередини). На одному з напівзавмерлих заводів орендували виробничі площі, запросили потрібних інженерно-технічних працівників та робітників — і взялися за діло: накреслене на ватмані тут же втілювали в метал. Діставати його — нержавіючу листову сталь, призначену для харчової промисловості, як і все інше, потрібне для виробництва ліній, — було дуже непросто, та знайшлися в МП люди, які здолали й ці бар'єри. І вже через місяць — справді рекордний строк! — був готовий дослідний зразок. Випробували, дещо удосконалили, змінили — і пішла серія. Не сотнями і навіть не десятками ліній, зрозуміло, бо на це не тільки кошти великі потрібні, а й широкий попит (теоретично він є, та треба було ще переконати сільських виробничників, що пропонують їм саме оту паличку-стукалочку, без якої аж ніяк не обійтися), а одиницями, з яких тільки згодом і склалися десятки. Оті одиниці й стали кращими «агітаторами» за лінії «Сільського варіанта»: господарники один за одним швидко дізнавалися про диво-завод і загоралися ідеєю й собі такий мати.

А він, значно компактніший від усіх досі відомих зразків (довжина — 8,5 метра, висота — 1,7 метра), добре вписується в невелике приміщення, до того ж — монтують його майстри з «Сільського варіанта» за день-два), зручний і «зрозумілий» в експлуатації (вся обслуга — кілька чоловік, що проходить короткий практичний курс навчання під рукою фахівців з МП), справді багато може: переробляти за добу не менш як 3 тонни молока (таку кількість навіть за порівняно непоганої продуктивності одержують від стада в 300 корів), видаючи першосортні продукти — вершки, масло, різноманітні сири. А коли застосувати ще й спеціальну приставку, то одержують морозиво, козеїн, дещо інше. Важливо, що міні-завод «ощадливий»: щоб переробити оті 3 тонни молока, потребує лише 200 кіловат електроенергії й до 10 кубометрів води. А вартість лінії, того й прагнули в «Сільському варіанті», у десяток разів чи й більше нижча, ніж такого імпортного устаткування.

Залишається додати наостанок: не так уже й легко даються оті міні-заводи «Сільському варіанту», як декотрим може здатися. Бо є немалі проблеми й з придбанням металу, інших матеріалів, і з виробничими площами, і з... реалізацією ліній. Так-так, і з реалізацією, бо одне діло — зрозуміти потребу придбання молокопереробних міні-заводів, що не мають аналогів не тільки в Україні, а й за рубежем (це підтверджено документами Держпатенту), й зовсім інша — мати для цього кошти. У більшості господарств їх тепер просто немає, бо навіть отой мізер, який платять державні структури за сільгосппродукцію, затримується, до кас господарств не надходить. І тут доречно, мабуть, зауважити: скільки вже мовлено у Верховній Раді і минулого скликання, й нинішнього про потребу пріоритетного розвитку села, а воно, село, отого пріоритету щось досі так і не відчуває. То, може, від балачок таки варто перейти до конкретних дій? Яких саме? А, зокрема, й таких: на державному рівні підтримати — законодавчо, фінансово, матеріальними ресурсами — таких, як, приміром, «Сільський варіант», тобто тих, хто реально робить щось корисне для села, хто дає йому шанси вийти із сьогоднішньої скрути. Підтримати й господарства — колективні, фермерські, щоб могли вони тим шансом якскоріш скористатися. Оце й буде пріоритет — не на словах, на ділі.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

ВИЖИВАЄМО?!

або Про конверсію, безробіття та ринок праці, яких, втім, немає

Мікрорайон, де живу, густо населений працівниками двох чи не найпрестижніших донедавна в Дніпропетровську підприємств — Південного і Дніпровського машинобудівних заводів. «Секретних», тобто тих, що належали військово-промисловому комплексу. Тут виготовляли ракети, супутники, радіолокаційні системи контролю космічного простору та попередження ракетних нападів. Всі без винятку — висококваліфіковані фахівці, яким усі навколо заздрили.

Але тепер їхня доля не відрізняється від долі багатьох інших земляків. Якщо не гірша: уже позаторік, і особливо торік, вони не так працювали, як переймалися своїм майбутнім. Модне слово «конверсія» вже тоді звучало в їхніх вустах як напасть. А тепер запас слів, які ці люди люто ненавидять, поповнився ще й тими, котрі не радують і решту: криза, спад виробництва... Адже працюють вони нині тричотири дні на тиждень або й три-чотири на місяць. Зате «відпустки» мали і взимку, і навесні, і влітку. Матимуть і восени.

Ще рік тому мав намір з'ясувати, що ж чекає на ці великі колективи. Але достеменно нічого не було звісно. Генеральний директор і Південмашу Юрій Алексеєв, і Дніпромашу Віктор Бояр говорили лише про те, що конверсія здійснюється непродумано, скоріше руйнує унікальні виробництва, ніж намагається їх використати, та вони сподіваються на краще, мають багато задумів і щосили намагаються зберегти кадрові потенціали своїх підприємств. Колись же, мовляв, держава схаменеться.

Обидва колективи самотужки освоювали нові види продукції найрізноманітнішого призначення, і переважно такі, про які і досі ми тільки мріяли, що нічим не поступаються зарубіжним зразкам. І яких, здавалося, незабаром з'явиться досхочу. Та днями угледів сусіда, робітника Південмашу, на ... стихійному речовому ринку. Ні, не на тому, де безсоромно спекулюють заморським і просто краденим крамом, а на тому, де сором'язливо продають поношені чи й новенькі, домашні речі. Не знаю, як де, а в нас вони з'явилися — і в моєму мікрорайоні теж. Хотів спершу прошмигнути мимо, але зупинився. А розповів Анатолій Іванович таке: з березня-квітня вже кілька разів був у примусових «відпустках», і мало не все літо «пропадав» у тестя в селі. Та картопля, хоч сапав раз у раз, не вродила. І ось тепер... Двоє дітей на нинішні мірки — не жарт. Втім, він наче й працює. Хотів ось піти в «законну» відпустку, то не дозволили — робота, мовляв, є. А за тиждень всю дільницю знову ... зупинили.

— То скажи, я безробітний чи ні? — допитувався в мене.

А й справді! Котрий рік лякають нас неминучим безробіттям. Явного досі не спостерігається (у тих масштабах, які малюють). Якого ще катастрофічного падіння виробництва треба? А статистика спростовує найзагрозливіші прогнози щодо масових звільнень. Щоправда, чесно почали називати прихованим безробіттям напівоплатні чи й безоплатні «відпустки» та неповні робочі тижні, але і з цим коїться щось незбагненне. Якщо в другій половині минулого року на Дніпропетровщині за статистикою мало не третина усіх працівників промисловості, будівництва й транспорту перебувала в прихованому стані безробіття, то в першій половині нинішнього — лише чотирнадцять відсотків. Хоч у таке повірити — себе в оману завести. А спеціалісти кажуть, що й минулорічні тридцять відсотків теж липові.

Походження обох занижених цифр директор обласного центру зайнятості Олексій Надтока пояснив тим, що приховане безробіття визначають за старою «методикою», коли ото підраховували непродуктивні втрати робочого часу — від простоїв, поломок і прогулів. Зрозуміло, що це зовсім різні явища. Чи яка різниця?

Мене здивував вочевидь пригнічений настрій Олексія Надтоки — адже з усього виходить, що йому треба радіти й втішатися, як і всій Дніпропетровщині, до речі. Міркуйте самі: в Україні рівень безробіття сягнув тридцяти трьох сотих відсотка, а в Дніпропетровській області — лише одинадцять сотих. З другого боку таке: з січня в області працевлаштовано безробітних 47 відсотків проти 28 в Україні, а професійну перепідготовку пройшло майже 12 відсотків із тимчасово не зайнятих проти восьми в Україні. Чи не позитивний приклад? Хто посміє дорікати місцевим органам влади, тим самим Радам або відповідним виконавчим службам? А Олексій Надтока скептично сприймає навіть власні зусилля й зусилля очолюваного ним центру зайнятості: усе це не порятує Україну від потрясінь — катастрофічна мить гряде.

І Олексій Олександрович, і відомий у Дніпропетровську економіст Вадим Соболєв, до якого я звернувся з проханням прокоментувати ситуацію, пропонують дивитися на проблему ширше: нині конверсію — перетворення, зміни — мають переживати всі без винятку виробництва, а цього не відбувається. Точніше, те, що відбувається, на думку моїх співрозмовників, ніяк не можна вважати за потрібні реформи та ще й називати їх ринковими.

— З усіх підприємств чути одне: «виживаємо», — каже Вадим Соболєв. — А ринкові стосунки всюди передусім служать тим, що звільняють економіку від високозатратних і невигідних виробництв, які лише марнують ресурси та суспільну працю чи випускають щось недолуге. Натомість прогресивним за мірками затратності і конкурентоспроможності створює умови для розвою.

Зрозуміли? Приховувати безробіття, сподіваючись, що завтра знову клепатимемо старе, — то заганяти себе в глухий кут. Чи чули ви про крах підприємств-банкрутів, чия продукція або технологія програє таким на інших підприємствах? Надтока і Соболєв б'ються об заклад, що не чули. Відсіву гірших, котрі давно не витримують жодної економічної кризи, не відбувається. Закон ринку — що виживає той, хто щось виготовляє з меншими затратами, але краще від інших, для нас ще не писано.

А за «нормальних» обставин і спад виробництва, і зупинки потужностей, а отже й безробіття не треба сприймати за трагедію. З'ясовується, економічні кризи жодну державу не обминули, але вони ділять ся на ... ефективні й безплідні. У нас поки що безплідна. Вадим Михайлович Соболєв називає навіть її липовою. Я на підставі його аргументів назвав би оманливою. От прийдешній ринок нас не порятує, і квит. Але це буде завтра. Сьогодні треба бодай стабілізувати — порятувати те, що маємо. Але ж рятувати всіх гуртом — і тих, у кого продукція незграбна, ненадійна та обходиться з надмірними витратами, і тих, хто випускає дешеві й унікальні вироби — означає пнутися в ринок з допотопними досягненнями, коли у спільній зв'язці страждають та гинуть і надсучасні та просто вельми й вельми непересічні потужності. Що й спостерігаємо на прикладі таких підприємств, як Південний і Дніпровський машинобудівні заводи.

Ясніше усе це можна пояснити так: ринок відторгує принцип «будь-що жени вал, бо твої затрати нікого не хвилюють». І справді, держава не повинна батогом стьобати, щоб давали жаданий вал.

Але повинна з усіх сил і чим може — інвестиціями, позиками, пільгами, в тому числі податковими — підтримувати підприємців, котрі виготовляють дешеву й високоякісну продукцію. Тобто по-новому, вже зовсім інакше втручатися у виробництво та диригувати економікою.

Чому до цього звелася наша розмова? Бо якщо катма справжньої програми переходу до ринкових стосунків, концепції підтримки вітчизняного виробника, щоб він не поступався конкурентам на ринку збуту продукції, то концепції і програми утвердження ринку праці (робочої сили) й поготів не може бути. У нас саме така ситуація.

Японці варять сталь вдесятеро міцнішу від нашої, німці обходяться винятково брухтом і вже не добувають руду, весь світ катає порожнисті осі та прокат на всі «випадки життя», щоб метал не йшов на стружку і т.ін. Це приклади тільки стосовно металургійного виробництва, яке переважує на Дніпропетровщині. А ми далеко позаду. То невже сподіваємося на відсталих технологіях вижити? Хіба не ясно, що не уникнуть припинення десятки, сотні виробництв гірничо-металургійного комплексу в Кривому Розі, Жовтих Водах, Нікопольському басейні, Дніпродзержинську та Дніпропетровську? А це масові, дуже масові вивільнення людей. Тобто елементарним перенавчанням тут не обійтися. Тим паче що і об'єктивний облік безробітних буде ого-го який.

— Держава вже мусить мати глобальну програму, як звести безробіття до мінімуму, — каже Олексій Надтока. — І перш за все передбачити великі обсяги робіт, які стане сама фінансувати. Чи знаєте ви, що знамениті й бездоганні американські дороги побудовано саме в роки жорстокої економічної кризи? Заводи й фабрики викидали людей на вулиці, а держава підбирала їх і кликала на дороги...

А хіба в нас немає до чого докласти рук? — цим запитанням закінчив бесіду зі мною директор Дніпропетровського обласного центру зайнятості. Погодьтеся, що риторичним. І вся ситуація з нинішнім та майбутнім безробіттям, як на мене, така, що підказує відповіді. Якщо ми вже обрали для себе дорогу, на якій хочемо нарешті не розминутися зі своєю долею, то виживати треба тільки з тим, що має право на життя.

Дніпропетровська область.

Фото Георгія БОРИСОВСЬКОГО.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Інвестори, ставайте в чергу...

У Львові на виконання Постанови Кабінету міністрів про створення власних транспортних засобів відбулася нарада керівників зацікавлених міністерств і відомств.

У колишньому Радянському Союзі все робилося для того, щоб самостійно республіка далеко не поїхала. Промовисто ілюструє цю проблему вітчизняне автомобілебудування і, зокрема Львівський автобусний завод, на який нині з надією дивиться держава. Нині в столиці України Києві всі транспортні засоби невітчизняного походження, з усіма проблемами, що звідси випливають. Щоправда, вже з'явилися перші ластівки зі Львова: торік Київ придбав 120, а цього року — 100 львівських автобусів. Але для цього Києву довелося придбати за валюту двигуни фірми «Рено» вартістю 14 тисяч доларів кожен. Не всяке місто може дозволити собі таку розкіш.

Тим часом проблема українського двигуна має величезну бороду, як і проблеми інших комплектувальних. Чому? На прес-конференції, що відбулася після наради, міністра Мінмашпрому В.Петрова закидали дошкульними запитаннями.

Мінмашпром, поінформував В.Петров, орієнтується тепер передусім на підтримку вітчизняного виробника. Чому ми повинні підтримувати чужих інвесторів і забезпечувати таким чином закордонні робочі місця? А де гонор наших інвесторів, які поки що роблять ставку на «снікерси»? У жителів Західної України висока державницька свідомість, то чому ж вона не проявляється в ділі? Хтось повинен показати приклад допоки транспортна проблема не стала національною бідою. ЛАЗ — дуже перспективне, на думку міністра Мінмашпрому, підприємство, а отже, інвестори, ставайте в чергу, — закликав він.

Може, вони й стануть в чергу, а поки що, як було зазначено на нараді, 50 трильйонів вільних кредитних ресурсів лежать у банках, і «вони не знають куди їх подіти, а ми не знаємо, де взяти кошти»...

Прес-конференція відбулася наприкінці робочого дня. Не дочекавшись на площі Петрушевича ані тролейбуса, ані автобуса, ані маршрутки, я рушила пішки. Моціон, кажуть, корисний. Щоправда, страшнувато було йти біля Стрийського парку. Ліхтарі не горіли.

Колонка власкора

Посольський подарунок землякам

В одній з аптек Чернівців відкрито відділ, який пропонує відвідувачам широкий вибір ліків індійського виробництва. З'явився він за сприяння уродженця Буковини — Надзвичайного і Повноважного Посла України в Індії Георгія Ходоровського.

Препарати (а в аптеці реалізують і фармацевтичні новинки) допомогли поліпшити здоров'я багатьом людям.

Посол домовився з індійськими виробниками ліків, що деякі медикаменти виготовлятимуть безпосередньо в Чернівцях із сировини, що надходитиме з Індії.

Підручники готуємо самі

Цього року сотні буковинських школярів залишилися без підручників, особливо мало посібників з історії рідного краю, мистецтва, літератури, народознавства. Ситуацію взялася виправити місцева влада — облвиконком виділив на книговидавничу справу півтора мільярда карбованців. А друкувати є що — кілька кваліфікованих підручників підготували фахівці обласного інституту вдосконалення працівників освіти.

У фермерів і вітер працює

Під егідою Чернівецького облвиконкому відбулася нарада з участю вчених, керівників районних Рад, на якій обговорювали питання відновлення в краї роботи малих гідроелектростанцій, використання нетрадиційних джерел енергії. Прислухавшись до голосу фахівців, влада прийняла ухвалу відроджувати колишні занедбані електростанції на малих річках, а також намітила програму будівництва нових. Не обійдено увагою і вітрову енергію. У степовій зоні рекомендовано виробляти дешевий струм за допомогою вітрових установок, що їх готові постачати в область зарубіжні підприємці.

На нараді ставили за приклад фермерів згадуваного регіону, які, виявивши кмітливість і діловитість, давно вже «запрягли» для енергетичних цілей вітер.

Повернутий із забуття

Буковина відзначила 150-річчя з дня народження свого прославленого сина, художника Епамінонди Бучевського. Митець писав полотна переважно на релігійну тему, тому радянські можновладці викреслили його з історії мистецтва. Тим часом у європейських країнах живописця гідно поціновували за неординарний талант.

Готуючи ювілейну виставку, чернівецькі мистецтвознавці несподівано відшукали в музейних запасниках невідомий портрет роботи Бучевського, який вважався безповоротно втраченим під час війни. На полотні зображений батько художника.

Оригінальний портрет зайняв постійне місце в експозиції Чернівецького художнього музею.

Премії вчителям

Названо перших лауреатів премії імені Юрія Федьковича, якою Чернівецький міськвиконком щорічно відзначатиме вчителів-новаторів. Такі ж премії кращим педагогам раніше встановили обласна та більшість районних Рад.

Багач розрахувався валютою

Протягом багатьох літ стояли без господаря величезні корпуси заводу в містечку Сторожинець, що мав виготовляти різноманітні фільтри для потреб колишнього СРСР. Вкладали кошти в будівництво й країни РЕВ, бо частку продукції мали поставляти звідси й для них.

Місцева влада кілька років намагалася перепрофілювати завод, запустити його виробничі потужності. Однак через брак коштів ці зусилля виявилися марними. Тим часом корпуси почали руйнуватися.

До підприємства виявив інтерес багатий підприємець із Сирії. Після недовгого торгу з владою він став його власником. Новий господар зобов'язується у стислі строки запустити виробництво й наситити місцевий ринок різноманітними товарами масового попиту.

Поклали медалі в кубок

Селище Кельменці, що на Буковині, стало столицею українського мотоболу. Такого почесного статусу досягнуто завдяки успішному виступу в першості нашої держави місцевої команди «Митник».

Навесні цей колектив несподівано для фахівців виборов Кубок України, а днями додав до колекції своїх нагород ще й чемпіонські медалі.

У команди нема проблеми з фінансуванням. Її спонсорами виступають місцеві митники, колективи селянських спілок та промислових підприємств, бізнесмени.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

«Сама по собі жінка не вагітніє»...

Професор, завідувач кафедри акушерства та гінекології Львівського медінституту Віктор Бєсєдін належить до славного клану лікарів, які десятиліттями залишають по собі добрий слід і в науці, і в практиці, і в добрій пам'яті пацієнтів. Нині цю добру репутацію поділяє увесь колектив кафедри, колектив лікарів, акушерок, молодшого медперсоналу. Львівські жінки мають усі підстави вірити: якщо дитина народиться у пологовому відділенні обласної клінічної лікарні, вона буде і здорова, і щаслива. Поки ми розмовляли з Віктором Миколайовичем про поєднання новітніх наукових досягнень із прадавнім досвідом бабусь-повитух, двері його кабінету раз у раз відчинялися, колеги інформували його про щось невідкладне, і з внутрішньої зосередженості професора я відчувала: його думки там, де зароджується нове життя.

— Вікторе Миколайовичу, мені хотілося б глянути на «зворотний бік медалі» і, абстрагуючись від саме цього пологового відділення, яке приємно вразило мене чистотою і комфортом (тут давно забули про такого непроханого гостя, як стафілокок — О.Т.), розпитати вас про загальнодержавну ситуацію. Науково-технічний прогрес не зняв з порядку денного «вічні» проблеми: біль під час пологів, родові травми з таким страшним наслідком, як ДЦП, тощо. Відома співачка Алла Пугачова возила свою доньку на пологи до Англії, хоча, очевидно, мала доступ до вітчизняних світил...

— Ось отримали аж 25 доз знеболювальних препаратів. А чому ви дивуєтеся? Хворі приходять на операції з власними наркотиками, придбаними у доларовій аптеці. Але ж ці знеболювальні препарати виготовлено на державних підприємствах, а отже, мали б потрапити до державних лікарняних установ.

За кордоном криків під час пологів немає завдяки спинномозковій анестезії. У нас знеболення, навіть за відповідних препаратів, буває небезпечне. У різних американських клініках я мав нагоду ознайомитися з усіма нюансами того, що називають медичним обслуговуванням. Там лікар спостерігає породіллю не на око, на вухо і руками, як ми, а за допомогою апаратури, що реєструє.

Він може сидіти за сто метрів і знати все про стан плоду в 5—7—10 жінок одразу. А в нашої акушерки психологія така: жінка кричить — отже працює, отже — все гаразд. Розумію, що це — не дуже втішна інформація для наших жінок, але ще жодна не вмерла від болю, а від знеболення у світі вмирає дуже багато людей. Часто кажу про це студентам, які запитують про знечулення пологів.

— Здається, сам процес біологічного відтворення під загрозою, жінки бояться народжувати. А як же споконвічний материнський інстинкт? Матерям і бабусям теж було нелегко.

— Знаєте, жінка ніколи не вагітніє сама по собі. То чому ж тільки з неї питають за небажання народжувати чи доношувати плід? Проблема абортів стара, вряди-годи до неї повертаються, як ось тепер. Негуманно, мовляв, знищувати зачате життя. Та спитаймо жінку, що ж вона думає з цього приводу? А думає вона про те, що лише одна пелюшка коштує 40 тисяч. Різко збільшився процент анемії у породіль. І повітря, і вода, і харчування — все тут має значення. Законодавство начебто охороняє права жінки, яка працює на шкідливому виробництві, але ж сама вона себе не береже, і не залишає роботу в період вагітності, бо... немає виходу.

У світі ДЦП трапляються здебільшого внаслідок інфікування, у нас — як результат родової травми, якій передує увесь попередній спосіб життя жінки. І ось результат: раніше через наше пологове відділення проходило щороку 3500 жінок, нині — 2600—2700. Статистика промовляє сама за себе, але жінка є жертвою, а не винуватицею такої ситуації. А загалом у медицині є дві нерозв'язані проблеми: найпростіша і найскладніша. Найпростіша: що таке вагітність? Найскладніша: онкозахворювання. В одному випадку чуже тіло розвивається в утробі матері і не шкодить її здоров'ю, в другому — поява антитіла призводить до летального кінця. Якщо збагнемо найпростішу проблему, наблизимося і до найскладнішої.

— Дивна річ: найстаріше на світі «ремесло» — народжувати дітей — ховає у собі стільки таємниць. Хтось із мудрих сказав: найвидатніше наукове відкриття не важливіше для людства від способу, у який мати годує своє дитя. А що ми вже перейшли до філософських узагальнень, поясніть, будь ласка, походження відомого вислову «народився у сорочці», а отже, — щасливий.

— Той, хто народився «в сорочці», — щасливий, бо вижив. Дитина харчується в утробі матері через плаценту — дитяче місце. А від дитячого місця відходять оболонки. Якщо вони відкриваються, дитина народжується, мов через кватирку. Якщо жні, то все залежить від того, як швидко дитина вискочить «в сорочці», котра позбавляє її дихання, а отже, є небезпечною.

— Ще однією вічною етичною проблемою є неповноцінні діти. На науковій конференції, присвяченій проблемам екології і християнської моралі, яка відбулася нещодавно у Львові, один із доповідачів говорив про те, що не варто випускати таких на Божий світ.

— Згадаймо Гіппократа: одному Богові дано право перетинати нитку життя, хто — здоровий, а хто — хворий? Ніхто не може чітко провести межу. Кожна людина має право знайти собі місце на земній кулі, як мають його тварини, птахи...

— Вікторе Миколайовичу, чи визнаєте ви і чи дозволяєте такі новації, як участь чоловіків у пологах — для моральної підтримки?

— Законодавство уже дозволяє це. Думаю, що присутність чоловіка під час пологів позитивно впливатиме на атмосферу в сім'ї, сприятиме самоусвідомленню «автора» як батька. Якщо людина власноруч посадить дерево чи поставить тин, вона вже інакше дивиться на них. Ми дозволяли медичним працівникам бути присутніми під час пологів, а щодо інших... Розумієте, у нас свої робочі розмови, своя термінологія, і раптом в осередку фахівців з'являється стороння людина і спостерігає, як ми працюємо «на око, на вухо, на руки». А найліпшими новаціями в акушерстві і гінекології є ті, що протягом тисячоліть перевірені самою природою. Був час, коли кількість розтинів Кесарева у деяких державах зросла до 25—30 відсотків. Та коли почали обстежувати таких дітей, з'ясували, що серед них частіше трапляються легенева і інші захворювання й інша патологія.

(Закінчення на 12-й стор.)

Запитуєте — відповідаємо

ПЕРЕКАЗИ ПІДУТЬ ШВИДШЕ

Чому останнім часом так уповільнилася доставка грошових переказів? Просимо редакцію поставити це запитання перед Міністерством зв'язку України.

М.ГОРЮНОВ.

Донецьк.

Роз'яснення дає заступник директора поштового менеджменту і технології Мінзв'язку України Г. Ратникова.

— Раніше, у рамках Радянського Союзу, система переказового господарства передбачала постійну наявність коштів для оплати поштових переказів, оскільки їх оплата проводилася через певний час, необхідний для обробки і пересилання до місця призначення бланків переказів. Грошові суми з бланками не пересилалися, оскільки у Держбанку на кожне підприємство зв'язку було відкрито спеціальний переказовий рахунок, який давав можливість щодня одержувати необхідну для оплати переказів суму незалежно від наявності на ньому залишку на користь банку чи підприємства зв'язку, бо кінцевий залишок переказових коштів визначався централізовано правлінням Держбанку СРСР.

У зв'язку зі зміною банківської структури перерозподіл переказових коштів перетворився на трудомісткий і досить тривалий процес. До того ж фінансове становище підприємств зв'язку ускладнилося несвоєчасним надходженням їм коштів на оплату вхідних грошових переказів із країн СНД, взаєморозрахунки по яких виконувалися через місяць оплати за різницею сум оплачених переказів.

Ця система взаєморозрахунків могла б забезпечити нормальну фінансову ситуацію в переказових господарствах держав при однакових обсягах вихідних і вхідних грошових переказів.

Однак обсяг поштових переказів, які надсилаються для оплати в Україну, приміром, з Російської Федерації, набагато перевищує обсяг переказів, що виходять з України на адресу Росії. За перше півріччя 1994 року в підприємствах зв'язку України було оплачено переказів на 231,8 мільярда карбованців більше, ніж у Росії, покриття цих витрат підприємствам зв'язку України Федеральною поштою Росії робилося з великим запізненням і не в повному обсязі.

Підприємства зв'язку використовували для оплати переказів усі вільні кошти, навіть свій прибуток, і все ж у картотеках назбиралось неоплачених, тільки з Росії, переказів на суму понад 150 мільярдів карбованців. З цієї ж причини допускалися уповільнення в оплаті переказів, що пересилалися в межах України.

Для стабілізації фінансового становища підприємств зв'язку і прискорення взаєморозрахунків по переказових операціях з країнами СНД у липні 1994 р. було запроваджено нову технологію приймання і пересилання поштових переказів.

За цією технологією у країні, котра бажає вести взаємообмін поштовими переказами з Україною, відкривається спеціальний центр взаєморозрахунків, де ведеться обробка і облік переказів, а також відправлення їх в Україну одночасно з перерахуванням необхідних для виплати сум. В Україні такий центр відкрито в Києві.

У центрі взаєморозрахунків однієї чи іншої сторони, згідно з договором, робиться визначення курсу (конвертація), за яким перераховано гроші, для оплати переказів адресатам.

Після конвертації і одержання на рахунок відповідної суми перекази направляються до підприємств зв'язку для виплати адресатам.

9 вересня 1994 р. у Москві глави урядів 12 країн СНД підписали угоду про порядок переказу грошових коштів громадян за соціально значимими неторговельними платежами, згідно з якою поштові перекази приймають і оплачують у національних валютах країн, які приймають і оплачують перекази.

Контрольні строки проходження поштових переказів кожна країна встановлює на своїй території самостійно, виходячи з місцевих умов.

Контрольні строки проходження поштових переказів по Україні становлять від 3 до 10 днів, залежно від місця знаходження підприємства зв'язку, яке приймає і оплачує переказ.

Нині укладено договори на обмін поштовими переказами і відрегульовано взаєморозрахунки з поштовими адміністраціями Російської Федерації, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Молдова, Туркменистану і Литви. Ведуться переговори з поштовими адміністраціями щодо укладення договорів про поновлення обміну поштовими переказами з Узбекистаном та Латвією.

ХОЛДИНГОВАЯ ГРУППА "ВІСПЕР"

СТРАХОВАНИЕ
- имущества юридических лиц
- залога
- грузов
- финансовых и коммерческих рисков
- гражданской ответственности владельцев автотранспортных средств

САО "ВІСПЕР"
г.Киев, бульвар Л.Украинки,26
комн.710
тел. 296 6278
факс 296 6278

ТРАСТ

ДОВЕРИТЕЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ
- имуществом
- денежными средствами
- приватизационными счетами

ЮРИДИЧЕСКИЕ УСЛУГИ

ДТ "РЕСПЕКТ"
г.Киев,ул. Леонтовича,6
3 этаж
тел. 224 1565
факс 224 3297

АУДИТ
- независимые аудиторские проверки
- экспертизы
- консультации по учету, отчетности, налогообложению и анализу хозяйственной деятельности
- научно-исследовательские работы в области аудита

"ВІСПЕР-АУДИТ"
г. Киев, бульвар Л.Украинки,26
комн.710
тел. 296 3721
факс 296 6278

Акціонерне товариство
Інвестиційний Фонд «КСЕН-ІНВЕСТ»
спільно з зовнішньоторговельною фірмою
«МАВЕГ Гмбх» (Німеччина)

організовують поставку для підприємств України та країн СНД обладнання, комплектуючих виробів та запасних частин з країн Західної Європи, Японії, Америки.
Стабільні зв'язки з 230 заводами-виробниками.
Гарантія якості.

ОПЛАТА В УКРАЇНСЬКИХ КАРБОВАНЦЯХ ТА ВКВ.
Можливі розрахунки продукцією підприємств.
Наш телефон: (044) 272-43-36.

ДЕРЖАВНА ТЕЛЕРАДІОМОВНА КОМПАНІЯ УКРАЇНИ

агентство
"ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА"

ТЕЛЕ *ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ*

Щоденні рекламно-інформаційні блоки, тематичні передачі "Перспектива" та "Презентація" (зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо)

ВИГОТОВЛЯЄ

відеокліпи, відеофільми, споти, сюжети

РАДІО *ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ*

Щоденні рекламно-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо)

ВИГОТОВЛЯЄ

магнітофільми та іншу аудіопродукцію

РОЗМІЩУЄ

вашу рекламу у найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.
Ми готові укласти з вами угоду на довгострокове співробітництво.
Ми будемо раді, якщо своєю рекламою допоможемо вам у розв'язанні ваших проблем!

Наша адреса: 252033, Київ-33, вул.Володимирська, 69-А.
Тел. (044) 224-45-43; 220-91-29

АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК

АКБ «ГРАДОБАНК»

ПРИЙМАЄ ТИМЧАСОВО ВІЛЬНІ КОШТИ
У КАРБОВАНЦЯХ ТА ВКВ

ВІД ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

НА ВИГІДНИХ УМОВАХ

ТЕЛЕФОН (044) 219-17-06 · 212-13-60
ФАКС (044) 244-70-51
ДЕПОЗИТИ У КАРБОВАНЦЯХ

ТЕЛЕФОН (044) 244-70-53 · 212-44-87
ФАКС (044) 417-43-79
ДЕПОЗИТИ У ВКВ

НАДІЙНІСТЬ, ПЕРЕВІРЕНА ЧАСОМ

Предприятие реализует со склада в Киеве:

а/м ГАЗ 31029 «Волга», УАЗ всех модификаций.
Покупаем: а/м КрАЗ и «Таврия».
Тел. 449-29-17.

«Научно-производственное коммерческое предприятие «БКФ»

ИЗГОТОВИТ из полиэтилена: пленку-рукав шириной до 1500 мм, пакеты хозяйственные, обложки для тетрадей, мешки и вкладыши транспортные, пробку винную и коньячную;
ПРИОБРЕТЕТ линию рукавной пленки.

г.Рубежное Луганской обл., ул.Ленина,4.
Тел.(06453) 5-21-61, 5-50-37;
тел./факс 5-14-71.

БАНК УКРАЇНА АК
БАНК УКРАИНА АК

До відома акціонерів банку «Україна»!

Банк «Україна» повідомляє, що дивіденди по акціях банку за 3-й квартал 1994 року виплачуються установами банку за місцем придбання акцій.

Акціонерів банку — фізичних осіб, які не отримали раніше нарахованих дивідендів, просимо відкрити поточні рахунки в установах банку «Україна».

Довідки за адресою:
м. Київ, пров. Рильський, 10.
Тел.: 244-15-16, 244-16-28, 244-15-92.
Дирекції та відділення банку на території України.

Правління банку «Україна».

Білоруська організація реалізує

трактори

МТЗ-80 УК, МТЗ-82 УК.
Оплата в українських крб.
Трактори — на території України.

Купуємо тушонку, цукор, борошно, крупу, олію, рис.

Телефон в Мінську: (0172) 30-27-92.

Реалізуємо зі складу

в м.Галичі Ів.-Франківської області

двигуни ЯМЗ-236/238
з КП та запчастини до них.

Телефон: (03431) 21-257.

«Сама по собі жінка не вагітніє»...

(Початок на 10-й стор.)

— Тоді я ліпше запитуватиму, що старенького, а не що новенького?

— Новим і водночас старим є те, що мати прикладає дитину до грудей одразу ж після пологів — після відповідної обробки, а не наступного дня.

Старою, тим і чудовою, є будова, у якій ми з вами перебуваємо. Цей пологовий будинок вибудували ще 1897 року. Висота стелі, як бачите, сягає 6 метрів. Люди думали, коли будували, адже така кубатура сприяє циркуляції повітря. У таких будівлях рідко з'являються токсико- септичні інфекції, найчастіше вони трапляються в непристосованих установах. Колись тут був свій артезіанський колодязь, який тепер не працює. А проблема води у Львові вам відома: наприкінці XX століття навіть в інфекційній лікарні лікар миє руки.. з горнятка. Було тут територіальне опалення — у кожну кімнату подавали підігріте повітря. Нині цього немає, і діти охолоджуються. За кордоном послуговуються одноразовими пелюшками, а у нас їх пере комунгосп — з відповідною якістю. За кордоном жодна лікувальна установа не працює без кондиціонера, в якому і фільтри, і кварцювання, і все, що хочете. А ми згідно з інструкцією пропонуємо відвідувачам вдягати халати, які переходять від одного до другого. Абсурд!

— Як альтернатива уже з'являються приватні пологові відділення. Такі є в Москві.

— Нині не можемо вести мову не тільки про приватну, а навіть про страхову медицину, адже підприємства зупиняються, жодне не працює стабільно.

— Боюся, що після нашої розмови кількість породіль не зросте. Ви бачите якийсь вихід?

— Бачу. За кордоном медицина існує передусім за рахунок численних спонсорів, в кожній лікарні можна прочитати їхні імена. Якби в нас це було, якби були чесні підрахунки й використання отриманих грошей, ситуація поліпшилася б за півроку.

Я хотів би завершити нашу розмову на оптимістичній ноті. Не можна говорити про материнство і батьківство, оперуючи лише сухими цифрами і фактами, аналізуючи їх холодним розумом. Знаючи й розуміючи всі труднощі, що лягають на плечі мам, ми переконуємо майбутніх жінок, які з тих чи інших причин вагаються: криза врешті мине, а дорогоцінний для пологів час уже не наздоженеш. І немає на земній кулі нічого прекраснішого, аніж материнство й батьківство. Попри всі проблеми це — найвищий дарунок долі.

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Уперше! Та ще й як переконливо...

перемогли віце-чемпіони України чемпіонів

Будівельник-Дніпро-Інвест (Україна, Київ) — Київ-Баскет (Україна). 91:118 (48:58). Перший матч третього етапу розіграшу Кубка Європи з баскетболу. Спорткомплекс КПІ.

— Це просто фантастика! — сказав після зустрічі Валерій Шевцов, заступник завідувача спорткафедри політехнічного інституту, яка гостинно приймала київські команди в своєму залі. — Дев'ята зустріч суперників, вісім перемог перед цим «Будівельника». Звісно, багато хто сподівався, що «Баскет» постарається порушити неприємну традицію. Але, щоб отак переконливо. Молодці — переможці, інших слів не підшукати...

Ще кілька тижнів тому президент фірми «Денді», Української баскетбольної ліги та клубу «Київ-Баскет» Михайло Бродський досить спокійно і упевнено, як він це вміє, запевнив, що його підопічні обов'язково візьмуть гору над земляками у першому поєдинку за Кубок Європи.

— Час розставити крапки над «і» та з'ясувати, хто є хто в українському баскетболі. Ще переконливіше це можна зробити в міжнародному матчі... Завидна прозорливість у людини, яка так багато робить сьогодні для українського спорту, чи не так?

І все ж мало хто сподівався, що «Баскет» отак легко і невимушено покладе чемпіона України на лопатки. Втім, за цією легкістю — титанічна робота цілого колективу однодумців. Можливо, дехто цілком справедливо зауважить, що «Київ-Баскет» ще не виграв кубок Європи та й «Будівельника» не пройшов, бо попереду, 1 листопада, повторна зустріч у Палаці спорту, і нічого співати йому вже тепер дифірамби. Чемпіон обов'язково прагнутиме сатисфакції. Все це так. Але сходження спортивних команд на Олімп до слави й визнання починається саме з отаких перемог. Тож, привітаймо з нею цей чудовий колектив. У першому таймі було досить спірним рішення болгарського арбітра С.Стоянова про покарання Андрія Підковирова двома (!) технічними фолами. Гравець «Будівельника» Чернов холоднокровно реалізував шість (фоли «заробив» ще й Мурзін) штрафних кидків. І рахунок скоротився до мінімуму — 32:37. Але цей випадок ще більше розізлив віце-чемпіона. У другому таймі перевага «Київ-Баскета» сягала навіть 29 очок!

Цю красиву перемогу здобували Віктор Грищенко, Сергій Половко, Олег Рубан, Віктор Савченко, Володимир Шевченко, Євген Мурзін, які виходили на майданчик, а на лаві запасних за них дуже переживали Ігор Ватажок (він заліковує травму), В'ячеслав Євстратенко, Микола Кофанов, Андрій Корчинський, тренер Борис Вдовиченко. Окремо скажу про головного граючого тренера і капітана команди Андрія Підковирова. Він був душею колективу, організатором практично всіх атак і головним бомбардиром. Андрій продемонстрував гросмейстерський результат, принісши команді 41 (!) очко.«Я — щасливий, дуже радію перемозі, — сказав мені Підковиров. — А вона прийшла до нас тому, що «Київ-Баскет» у сьогоднішній грі був справжньою командою: вольовою, згуртованою, чудово настроєною психологічно. Звідси й результат»...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

***

Першість країни з футболу. Перша ліга. 17-й тур. Металіст — Хімік (Сіверськодонецьк) — 3:0, Сталь — Борисфен — 3:1, Бажановець — Ворскла — 1:2, Закарпаття — Буковина — 1:1, Карпати — Поділля — 2:1, Скала — Нафтовик — 0:4, Кристал — СБТС — 2:0, Поліграфтехніка — СК Одеса — 3:0, Дніпро — Металург — 0:1, Зірка-Нібас — Хімік (Житомир) — 2:0, Нафтохімік — Динамо-2 — 2:2.

ГОЛОС УКРАЇНИ
Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.
♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 385117.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311205.
Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».